

Den næste sag på dagsordenen var:

2) Forespørgsel nr. F 37:

Forespørgsel til statsministeren og udenrigsministeren:

»Hvad kan regeringen oplyse om status for forberedelserne til den kommende regeringskonference i EU?«

Af Jacob Buksti (S), Charlotte Antonsen (V), Pia Christmas-Møller (KF), Holger K. Nielsen (SF), Kristian Thulesen Dahl (DF), Mimi Jakobsen (CD), Elisabeth Arnold (RV), Keld Albrechtsen (EL), Jann Sjursen (KRF) og Kim Behnke (FRI). (Forespørgslen anmeldt 9/2 2000. Fremme af forespørgslen vedtaget 22/2 2000).

Anden næstformand (Henning Grove):

Jeg skal her gøre opmærksom på, at afstemninger om eventuelle forslag til vedtagelse bliver udsat til i morgen.

For grundelse hr. Claus Larsen-Jensen.

Begrundelse

Claus Larsen-Jensen (S):

EU står over for at optage en række nye lande. Det forudsætter, at der sker en række tilpasninger af EU's institutioner. Det lykkedes jo som bekendt ikke, desværre ikke, de femten EU-lande at blive enige om de nødvendige tilpasninger, da man forhandlede Amsterdamtraktaten på plads. Derfor er det forudset i Amsterdamtraktaten, at der skal holdes en ny regeringskonference om disse spørgsmål.

Regeringskonferencen blev officielt indledt den 14. februar i Bruxelles. Partierne bag forespørgslen ønsker derfor oplyst, hvilke overvejelser regeringen har gjort sig i den forbindelse, og hvilke synspunkter regeringen har tænkt sig at fremføre på Danmarks vegne.

Besvarelse

Statsministeren (Poul Nyrup Rasmussen):

Jeg vil gerne starte med at sige tak for initiativet, så vi netop på det her tidspunkt får en god debat om regeringskonferencen og det, der er regeringskonferencens hovedopgave, nemlig at prøve at skabe de rigtige rammer for at EU's udvidelse kan finde sted på betryggende vilkår i et godt tempo, som også tager hensyn til de nye lande, og som samtidig sikrer os en basis for et godt og stabilt samarbejde.

Rammerne lagde vi jo i Helsingfors sidste år i december måned. Det var dér, vi besluttede at indkalde til konferencen her i februar måned i år. Det var dér, vi slog fast – og det er også noget, der er meget vigtigt – at forhandlingerne skal afsluttes inden årets udgang, for på den måde kan vi sikre, at vi har gjort vores hjemmearbejde, og at vi for vort vedkommende er færdige til at modtage de første lande – det er ikke sikkert, de kommer på det tidspunkt, men alligevel – fra 1. januar 2003.

Vi synes i den danske regering, at det er meget vigtigt, at den tidsplan holder. Det er vigtigt, at vi holder tempoet i udvidelsesprocessen. Det kræver, at vi gør vores hjemmearbejde færdigt, og det vil vi fra den danske regerings side gøre alt for at gøre.

Det er klart, at hvornår det første land bliver medlem, selvfølgelig vil afhænge meget af det enkelte lands indsats og selvfølgelig også vores bistand dertil.

Nu er det hele lagt til rette, og vi vil arbejde hårdt for, at eu forhandler med alle de centrale østeuropæiske lande på én gang, og det har vi arbejdet hårdt for længe. Dertil er vi nu kommet.

Målet er, synes jeg, fantastisk spændende: at få skabt et helt og udelt Europa, hvor der ingen konflikter er, og som ikke bruger menneskelige ressourcer på ulykker i en tid, hvor vi har brug for det modsatte, i en tid, hvor vi har alle chancer for, at det, vi drømmer om, kan blive en realitet.

Men det er, som jeg sagde, vigtigt, at vi holder tidsplanen, og for at kunne holde tidsplanen tror jeg, at det er vigtigt, at vi ikke kommer med for mange temaer, altså at vi prøver at begrænse os til det, der er vigtigst for EU's udvidelse. Det var det, vi ikke fik klaret i Amsterdam i forbindelse med vores nye traktat.

Vi gjorde en række fremskridt med Amsterdamtraktaten, men der var spørgsmål, der hang, som det hedder, som ikke blev løst. Derfor skal vi koncentrere os om stemmевægtene i vores ministerråd, og vi skal koncentrere os om Kommissionens sammensætning. Vi skal kort sagt koncentrere os om lige præcis de spørgsmål, der er vigtige for, at vores projekt, et helt og udelt, fredeligt Europa, kan blive en realitet.

Vi har længe været parate til at løse det. Det var vi allerede i Amsterdam. Det er vi også nu igen. Vi havde lejlighed til at holde en række møder og have drøftelser med Folketingets partier, og på det grundlag kunne vi fremlægge

vores forhandlingsgrundlag, som vi offentliggjorde den 2. februar i år og efterfølgende sendte til Europaudvalget.

Regeringens holdning er klar og konstruktiv. Vi er enormt stærke tilhængere af udvidelsen, og derfor er vi også stærke tilhængere af at få de spørgsmål, jeg har nævnt, løst så hurtigt som muligt. Men de løsninger, vi så skal finde, skal vi helst finde på nogle grundlæggende, fundamentale, principper. Lad mig nævne tre:

For det første: Når det gælder stemmevægtene, bør vi ikke kunne forrykke den samlede balance mellem medlemslandene. Vi må så se på de problemer, der rejser sig, efterhånden som EU's medlemstal bliver forøget, men der skal ikke laves om på, at EU er et samarbejde mellem ligeværdige parter, mellem ligeberettede parter.

For det andet: Det samlede resultat bør heller ikke forrykke balancen mellem institutionerne, altså Ministerrådet, Kommissionen og Parlamentet. Det udelukker naturligvis ikke, at vi er parate til at se på procedurerne for Europa-Parlamentets inddragelse i arbejdsprocessen, men EU's grundlæggende karakter af at være et mellemstatsligt samarbejde, hvor landene i frivillig forståelse afgiver selvbestemmelse til en del til Fællesskabet, bør ikke ændre karakter.

For det tredje og sidste skal balancen mellem Europa på den ene side og respekten for medlemslandene på den anden side heller ikke forrykkes. Derfor skal konferencen ikke først og fremmest handle om at flytte ny kompetence fra det enkelte land over på det europæiske niveau. Fokus er og må blive sat på institutionerne og deres måde at fungere på.

Det er altså ikke så meget nye opgaver til EU, men at få løst de udestående spørgsmål, der er vigtige for, at EU's udvidelse nu kan tage fart.

De danske forbehold, siger jeg for god ordens skyld, er jo ikke til forhandling på regeringskonferencen. De er fastlagt ved en folkeafstemning og kan kun ændres ved en folkeafstemning af den danske befolkning.

Men hvordan kommer vi så videre herfra? Kan der ikke komme andre emner på dagsordenen på regeringskonferencen end dem, den danske regering lægger op til? Dertil er svaret: Jo, det kan der. Selvfølgelig kan der det. Det følger direkte af Traktaten, som vi har i dag. Et hvert land kan faktisk indtil i sidste øjeblik på eget initiativ komme med nye forslag. Det følger i øvrigt også af Det Europæiske Råds kon-

klusioner fra Portugal. Der skal rapporteres i juni måned, og dér kan og skal man foreslå yderligere emner, hvis man finder dem. Sådan er spillereglerne.

Hvis vi skal vurdere de foreløbige meldinger, vi har fået fra medlemslandene, så er der en betydelig vilje til at fastholde en begrænset dagsorden for regeringskonferencen. Det er den vilje, som er kommet til udtryk på topmødet og i dets konklusioner i Helsingfors, men der er også interesse for andre emner end dem, der allerede nu er sat på dagsordenen. Lad mig for god ordens skyld nævne tre emner:

For det første fleksibiliteten eller det, som andre kalder det forstærkede samarbejde: Her er der en række lande, som gerne vil lette betingelserne for at iværksætte et sådant samarbejde. Det var en diskussion, som vi også havde oppe i Amsterdam, og erfaringerne fra dengang viser os, at en sådan diskussion meget nemt bliver tidkrævende, og at den dermed kan tage noget af opmærksomheden fra løsningen af de vigtige spørgsmål, jeg var inde på lige før. Regeringen ser derfor stadig væk ikke noget særskilt behov for generelt at genåbne Amsterdamtraktatens bestemmelser på dette punkt.

Det andet tema, jeg godt vil nævne, er den europæiske krisestyring: Drøftelserne herom foregår i et parallelt spor og vil ikke som udgangspunkt blive en del af regeringskonferencen. Men det kan naturligvis ikke udelukkes, at drøftelserne munder ud i ønsker om justeringer i Traktaten for at afspejle det, man kan blive enig om. Derfor vil regeringen meget nøje følge udviklingen på dette område og deltage aktivt i alle drøftelserne for at sikre de danske interesser og synspunkter i det videre arbejde, selsagt med fuld respekt for de danske forbehold.

Det tredje og sidste tema, jeg vil nævne, er EU-charteret om grundlæggende rettigheder: Danmark er gået aktivt og konstruktivt ind i arbejdet med charteret. Det er vigtigt at vise, at EU er til for borgerne, og at borgerne har rettigheder i forhold til EU's institutioner. Men efter dansk opfattelse bør charteret være et politisk dokument. Det er efter vores vurdering den bedste måde til at sikre, at der ikke opstår unødvendige komplikationer, f.eks. i forhold til EU's menneskerettighedskonvention. Også på dette punkt foregår der drøftelser i et parallelt spor, og det er dermed ikke udgangspunkt for en del af regeringskonferencen.

Lad mig slutte med en enkelt betragtning om regeringens forhandlingsgrundlag:

Det er naturligvis kun en ramme. Det er et dokument, som fastslår nogle principper og nogle danske hovedønsker på konferencen, men det er naturligvis ikke en facitliste, der rummer svar på alle detaljerede spørgsmål, som måske kan dukke op under forhandlingerne.

Der bliver derfor behov for at udmønte forhandlingsgrundlaget, efterhånden som regeringskonferencen skrider frem, og regeringen vil af den grund holde meget tæt kontakt med Folketinget og Folketingets partier om konferencens udvikling. Der vil blive jævnlige møder i Europaudvalget, og vi vil givetvis også – ser jeg frem til – få lejlighed til at vende tilbage til regeringskonferencen her i Folketingssalen.

Regeringen har med forhandlingsgrundlaget villet understrege det, der er det væsentligste: at få færdiggjort det arbejde, som blev startet i Amsterdam. Målet er at gøre EU klar til udvidelsen. Det mål skal vi nå. Det har vi pligt til at nå. Det skylder vi de nye lande, som har kæmpet sig ud af diktatur og topkoncentration og topstyre. Det skylder vi ikke mindst os selv og de kommende generationer i et fredeligt Danmark og i et fredeligt Europa.

Udenrigsministeren (Niels Helveg Petersen): Som understreget af statsministeren er regeringskonferencen en del af en samlet dagsorden. EU-samarbejdet udvikler sig hastigt, og udvidelsen er i centrum; men også indførelsen af den fælles valuta, styrkelsen af EU's evne til krisestyring og samarbejdet om asyl, indvandring og grænseoverskridende kriminalitet indgår i det samlede billede.

Det er en omfattende dagsorden, og det er vigtigt at holde fast i helheden. Det overordnede er, at EU-samarbejdet styrkes indadtil og udadtil. Udviklingen er positiv og grundlæggende i overensstemmelse med danske interesser: Vi er på vej mod det åbne Europa, som Danmark hele tiden har kæmpet for. Det er den proces, der mere end noget andet styrer EU's udvikling i disse år.

Kandidatlandene må forberede sig, hvis udvidelsen skal lykkes. EU må også forberede sig. Vi skal også gøre vores arbejde. Institutionerne skal tilpasses, så de kan fungere effektivt i et udvidet EU. Vi lægger stor vægt på at afslutte konferencen i december 2000, så vi er klar til at optage nye medlemmer fra udgangen af 2002.

Selv om vi taler om, at det er en smal dagsorden, så bliver det ikke let, for det handler om

grundlæggende spilleregler, og alle har store interesser på spil.

Regeringen har forberedt sig grundigt. Vi var klar til at løse de institutionelle spørgsmål allerede under sidste regeringskonference, og forhandlingsgrundlaget fra 1965 er fortsat et godt udgangspunkt. Det ny forhandlingsgrundlag uddyber vore holdninger, træder ikke i stedet for det gamle, giver en præcis beskrivelse af regeringens synspunkter, men indeholder også det spillerum, som er nødvendigt i enhver forhandling.

Så nogle kommentarer til enkeltheder i forhandlingsgrundlaget, først om stemmевægtene: Størstedelen af de kommende medlemslande er små og mellemstore lande. Derved vil der, når de optages, ske en vis forrykkelse i den interne balance i EU til fordel for de små lande, hvis de nuværende stemmевægte fastholdes. I et EU med 27 lande vil det være muligt at skabe kvalificeret flertal, som kun repræsenterer cirka halvdelen af den samlede befolkning.

Det må vi se på. Vi vil arbejde på en løsning, som ikke forrykker den samlede balance mellem små, mellemstore og store lande. Det kan f.eks. ske ved indførelse af det såkaldte dobbelte flertal, hvor det nuværende kvalificerede flertal samtidig skal repræsentere f.eks. mindst halvdelen af den samlede befolkning.

Spørgsmål om øget anvendelse af flertalsafgørelser bliver et hovedemne. Det handler om, at EU også i fremtiden skal kunne træffe beslutninger effektivt.

Det er også i Danmarks interesse. Vi skal derfor se på, hvor der kan indføres kvalificerede flertalsafgørelser yderligere inden for Traktatens søjle 1. Kvalificerede flertal er allerede i dag hovedreglen i søjle 1. Under den sidste regeringskonference var vi også rede til at acceptere overgang til flertalsafgørelser på flere områder end det, der kunne opnås enighed om dengang.

Sidst blev artiklerne gennemgået i helhed. Denne gang bliver der på en række områder set på, om det er muligt at overgå til kvalificeret flertal for dele af de enkelte artikler, f.eks. på det skatte- og afgiftspolitiske område og på miljøområdet.

Vi vil nøje vurdere de enkelte bestemmelser og delelementerne. Vi må se på, hvad der bedst tjener danske interesser. Vi fremlagde sidst konkret forslag til, hvorledes man kan udskille delelementer i form af minimumssatser for visse miljøafgifter. Vi står fortsat bag det forslag.

Der vil fortsat være områder, der skal være undergivet enstemmighed. Det gælder grundlæggende institutionelle bestemmelser som f.eks. ændringer af Traktaten og systemet med egne indtægter.

Vi lægger også afgørende vægt på, at de enkelte medlemslande skal have mulighed for at føre deres egen fordelingspolitik og for at forbedre og opretholde deres egen sociale standard. Det fremgår af erklæringen fra Edinburgh. Det holder vi selvfølgelig fast i.

Vedrørende Kommissionen er regeringens holdning klar. Kommissionen skal fremover bestå af én repræsentant for hvert medlemsland, og alle kommissærer skal være fuldtidige medlemmer og have hver én stemme, når der træffes afgørelser.

Vi er klar til at se på ændringer i Kommissionens organisation. Vi er også klar til at se på, hvordan de enkelte kommissærer kan holdes politisk ansvarlige inden for deres områder, men det bør ikke undergrave Kommissionens kollegiale karakter, og det skal respektere den institutionelle balance. Også proceduren for tilbagetrædelse og udnævnelse af Kommissionen giver det mening at se på.

Der er andre institutionelle spørgsmål, der kommer op:

Løftet på 700 medlemmer af Europa-Parlamentet skal udmøntes i forbindelse med udvidelsen.

Regeringen finder, at de hidtidige fordelingsprincipper bør fastholdes. Det kan f.eks. ske gennem en procentvis ens reduktion for alle medlemslande. Der skal samtidig tages hensyn til, at de mindste medlemslande fortsat skal have et passende antal medlemmer.

Også Parlamentets inddragelse i beslutningsprocessen på områder, hvor der sker overgang til kvalificeret flertal, skal afklares. Vi må drøfte område for område, om der i det konkrete tilfælde samtidig skal indføres fælles beslutningstagen, uden at vi samlet set forrykker den institutionelle balance.

Også Domstolen og Førsteinstansretten's organisation og indretning skal drøftes. Arbejdsbyrden er i dag allerede for stor og vil stige. Vi vil fastholde, at alle lande skal være repræsenteret ved Domstolen og Retten i Første Instans.

Sideløbende med regeringskonferencen er der to parallelle forløb. Arbejdet med krisestyring og EU's forsvarsdimension følger sit eget spor. Vi ved endnu ikke, om der bliver tale om justeringer i Traktaten.

Det siger sig selv, at regeringen nøje følger drøftelserne. Vi deltager aktivt for at sikre danske interesser under fuld respekt af det danske forbehold.

Lad mig kort nævne spørgsmålet om det, der hedder tættere samarbejde, også kaldet fleksibilitet:

Det er ikke en del af dagsordenen fastlagt i Helsinki. Det har vi heller ikke ønsket. Men en række lande ser det som et vigtigt emne. Alle-rede i forbindelse med drøftelserne om flertals-afgørelser bliver spørgsmålet aktuelt.

I dag træffes beslutningen om at iværksætte et tættere samarbejde med kvalificeret flertal. Dog kan medlemslandene anmode om, at sagen forelægges for Det Europæiske Råd, som så træffer afgørelse med enstemmighed. Nogle lande ønsker, at denne appelmulighed til Det Europæiske Råd skal udgå, men også andre spørgsmål kan komme op vedrørende fleksibilitet.

Vi ønsker ikke at genåbne hele drøftelsen om fleksibilitet fra sidste regeringskonference. Det var vanskeligt, det tog lang tid, og det resultat, der kom ud af det, var et nøje sammenstrikket kompromis. Det bliver vanskeligt at pille ved delelementerne. Vi kan også konstatere, at bestemmelserne om fleksibilitet hidtil ikke har været anvendt.

Samtidig skal vi være opmærksomme på fordelingen ved, at et tættere samarbejde sker inden for rammerne af Traktaten. Det sikrer gennem-sigtigheden og respekten for spillereglerne. Vi har ingen interesse i, at medlemslandene etablerer et tættere samarbejde uden for Traktatens rammer. Vi må sikre den rette balance. Det gælder vores interesser, og det gælder også EU's interesser.

De danske forbehold er ikke til behandling på regeringskonferencen. De er fastlagt ved en folkeafstemning, og de kan kun ændres af os selv ved en folkeafstemning.

Vi deltager aktivt i regeringskonferencen på det fremlagte grundlag. Folketinget vil, som statsministeren understregede det, blive løbende inddraget. Alle dokumenter vil blive fremsendt. Det er positivt, at alle konferencedokumenter også offentliggøres på EU's hjemmeside. Europaudvalget vil løbende blive orienteret.

Der vil uden tvivl også på sædvanlig vis blive behov for at fastlægge mere detaljerede holdninger, efterhånden som konferencen skrider frem. Og endelig vil der helt sikkert også blive behov for at drøfte konferencen her i sa-

len, efterhånden som konferencen kommer i gang.

Forhandling

Claus Larsen-Jensen (S):

Folketingets partier har som bekendt kendskab til det oplæg, regeringen har udarbejdet til regeringskonferencen. Set med Socialdemokratiets øjne er hovedmålet med regeringskonferencen, at vi kan få gang i udvidelsesprocessen, kort sagt, at vi får færdiggjort de rester, der er tilbage fra Amsterdamtraktaten, hvor man ikke blev enig om netop disse dele, sådan at EU er parat til at foretage udvidelsen bl.a. med de øst- og centraleuropæiske lande.

Vi synes ærlig talt, at vi, så mange år efter, en halv snes år efter, at Berlinmuren faldt og forandringsprocessen kom i gang i Øst- og Centraleuropa, nu skylder, at vi gør os selv parate til at kunne optage de lande, som alle har ønsket at blive medlemmer af Den Europæiske Union.

Vi synes, det er vigtigt, at et udvidet EU er med til at forankre demokratiet, menneskeretighederne og respekten for minoriteterne og dermed bane vej for fred, velstand og velfærd i hele det geografiske Europa. Dermed er udvidelsen også et fredens projekt, som også vil styrke udviklingsmulighederne i vores del af Europa.

Derfor støtter vi også regeringens oplæg, og vi synes egentlig, at regeringskonferencen skal koncentrerer om udvidelsesprocessen. Derfor vil vi ikke have en hel masse andre ting med, som er med til at forsinke den, og derfor gælder det om at få hjemmearbejdet på plads.

Vi har nogle grundprincipper, hvor vi bakker op i forhold til regeringens politik, nemlig at der skal ske de nødvendige tilpasninger af institutionerne med hensyn til, hvordan vi træffer beslutninger. Men balancen mellem de store og de små lande skal ikke forrykkes. Vi synes, det er i orden med justeringer, men balancen mellem EU-institutionerne indbyrdes skal helst forblive uændret.

Vi vil også have, at hvert land fortsat har en kommissær. Vi støtter administrative reformer, så vi i fremtiden får en veltrimmet og velfungerende Kommission.

Vi er villige til at acceptere flertalsafgørelser på nogle flere områder, men vi vil f.eks. gerne

støtte, at der arbejdes for bedre miljøregler inden for rammerne af det oplæg, regeringen er kommet med, og vi er glade for, at regeringen vil arbejde for flertalsafgørelser om bl.a. grønne afgifter. Men ellers er hovedopgaven altså i de kommende år at koncentrere sig om at udnytte de muligheder, der er på miljøområdet, inden for Amsterdamtraktaten.

De danske forbehold er ikke en del af regeringskonferencen. Det er et spørgsmål, vi selv afgør, om vi vil ændre noget ved de danske forbehold, afskaffe et eller flere. Lad os derfor i dag koncentrere diskussionen om de institutionelle ændringer, og dér vil jeg sige, at skal Danmark nå de her mål, er det vigtigt, at alle partier, der er enige i, at udvidelsen skal gennemføres, bakker en sådan politik op. 12 ansøgerlande er nu i gang med forhandlingerne om optagelse, og derfor er det vigtigt, at vi lander sådan.

Jeg skal på forespørgernes vegne foreslå en vedtagelse, som lyder sådan her:

Forslag til vedtagelse

»Folketinget konstaterer,

- at regeringen deltager i regeringskonferencen på det fremlagte forhandlingsgrundlag,
- at de danske forbehold, der er indeholdt i Edinburghafgørelsen og Amsterdamtraktaten, og som er fastlagt ved en folkeafstemning, ikke er til forhandling på regeringskonferencen og kun kan ændres ved en ny folkeafstemning,
- at regeringen vil tilrettelægge sin deltagelse i regeringskonferencen således, at Folketinget og befolkningen holdes løbende orienteret, og
- at Folketinget får forelagt forhandlingsresultatet af regeringskonferencen.«

(Forslag til vedtagelse nr. V 50).

Jeg fremsætter dette forslag til vedtagelse på vegne af Socialdemokratiet, Venstre, Det Konservative Folkeparti, CD og Det Radikale Venstre.

Anden næstformand (Henning Grove):

Der er nu fremsat følgende forslag til vedtagelse: (Se ovenfor). Dette forslag indgår herefter i forhandlingen.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Ja, det er da storartet, at man nu vil foreslå, at Folketinget skal forelægges resultatet af regeringskonferencen. Det var da en lettelse at få det at vide. Nej, jeg synes ærlig talt, det er for pauvert.

Derfor vil jeg godt spørge hr. Claus Larsen-Jensen: Hvad med befolkningen? Er det ikke befolkningen, der skal forelægges resultatet af regeringskonferencen i form af et forslag om en folkeafstemning?

Socialdemokratiet har accepteret, at der skal være flertalsafgørelser på flere områder, det vil sige at vetoet indskrænkes. Der bliver områder, hvor Folketinget mister sin magt og magten flyttes over til Unionen. Selv om der er et flertal imod det, der sker her i Folketinget, kan det alligevel vedtages i Unionen.

Jeg vil godt spørge, om ikke alene det forhold gør det nødvendigt med en folkeafstemning, om ikke demokratiet fordrer, at det her afgøres af befolkningen?

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Jeg har to spørgsmål til hr. Claus Larsen-Jensen. Det ene er lidt i stil med det, hr. Keld Albrechtsen stiller, men alligevel på en anden måde, for jeg vil spørge:

Er det et selvstændigt mål for Socialdemokratiet, at man får et slutresultat på regeringskonferencen, som ikke formelt set afgiver suveræniteten fra dansk side, altså så man ikke kommer ind under en problematik, hvor man skal diskutere fem sjettedeles flertal eller folkeafstemning? Er det en særskilt målsætning, man arbejder på, at man finder nogle juridiske formuleringer, der gør, at man kan sige, at der ikke er tale om suverænitetsafgivelse? Ja eller nej.

Det andet er med hensyn til det forhandlingsgrundlag, der er kommet fra regeringen: Jeg går ud fra, at vi har det samme papir. Jeg ved ikke, om hr. Claus Larsen-Jensen har fået nye versioner af regeringens udspil til regeringskonferencen, men det, jeg har, er meget, meget svært at blive klog på; det er meget uklart formuleret, det kan gå i hvilken som helst retning, og det binder ikke regeringen på nogen som helst punkter, men er bare en slags mulighed for, at regeringen kan manøvrere lige præcis, som den vil. Er det et særlig godt grundlag at sende regeringen i byen med?

Udenrigsministeren (Niels Helveg Petersen):

Undtagelsesvis vil jeg gerne på et tidligt tidspunkt i diskussionen gå ind og kommentere et par spørgsmål, som jeg kunne forestille mig at andre talere også vil komme til at beskæftige sig med.

Det skal ikke blive noget langt indlæg, men for det første vil jeg sige til hr. Keld Albrechtsen: Vetoet undergraves jo ikke ved overgangen til kvalificerede flertalsafgørelser. Vetoet har man jo kun brug for, hvor der er tale om kvalificerede flertalsafgørelser. Hvor der er krav om enstemmighed, har man jo ikke brug for nogen vetoet. Så vetoet er jo muligheden for på områder, hvor man anvender kvalificerede flertalsafgørelser, alligevel at standse en beslutning, hvis man finder, at det er i overensstemmelse med landets vitale interesser. Så den misforståelse bør ikke køre rundt i debatten.

Det næste er spørgsmålet om folkeafstemning. Jeg vil gerne gøre fuldstændig klart, hvad der er regeringens holdning til det. Hvis det drejer sig om at justere Traktaten med f.eks. ændrede stemmevægte, sammensætning af Kommissionen, øget anvendelse af kvalificerede flertalsafgørelser, den type af institutionelle spørgsmål, Domstol og Revisionsret, så finder regeringen bestemt ikke, der er grundlag for, at et sådant resultat skal til folkeafstemning. Det indeholder ikke antydningssvis overladelse af beføjelser til EU.

Og lad mig gøre opmærksom på, at ved andre lejligheder, hvor vi har udvidet EU, f.eks. med Spanien og Portugal og med Sverige, Østrig og Finland, da ændrede man også på antallet af kommissærer, og man ændrede også på stemmevægtene i Ministerrådet, og det gav jo ikke anledning til, at vi derfor holdt folkeafstemning. Der var da ingen, der drømte om, at vi skulle holde folkeafstemning, dengang Sverige, Finland og Østrig kom ind og vi skulle ændre stemmevægte og den slags ting. Så det er der overhovedet ingen som helst anledning til, hvis resultatet alene bliver ændringer på disse områder.

Men selvfølgelig vil det altid kunne ske – som også statsministeren var inde på – at der kan komme tilføjelser ud over denne dagsorden. Også derfor må vi selvfølgelig altid forbeholde os at vurdere det samlede, endelige resultat. Men med hensyn til det, der tegner sig om hovedemnerne, bliver der ikke tale om, set

fra regeringens synspunkt, at der skal afholdes folkeafstemning.

(Kort bemærkning).

Claus Larsen-Jensen (S):

Jeg vil gerne sige til både hr. Keld Albrechtsen og hr. Kristian Thulesen Dahl, at hvis vi koncentrerer om det, som regeringskonferencen handler om, nemlig det, der er til rest, det, man ikke blev enig om i Amsterdamtraktaten, og hvis det er inden for det grundlag, som Amsterdamtraktaten bygger på og hovedformålet i øvrigt er, at vi skal gøre os selv parate i vores egne institutioner til at udvide, så der er plads i Kommissionen og i Europa-Parlamentet osv. til de nye lande, så er det en tilpasning, som er inden for rammerne af den folkeafstemning, der har været.

Hvis der derimod er tale om nye spørgsmål, der kommer til, og som fundamentalt vil ændre balancen på nogle af de her områder, så foreligger der selvfølgelig en ny situation, og så gælder reglerne om, hvornår man skal have en folkeafstemning, klokkeklart. Men hvis det går som det, der er regeringens strategi, og som vi i øvrigt er enige i, jamen så er der sådan set ikke noget grundlag for en folkeafstemning. Det er inden for de eksisterende traktatmæssige rammer.

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Jamen jeg synes, det er skønt at se en engageret udenrigsminister på talerstolen her fra første færd kommentere og forklare og uddybe. Jeg håber virkelig, at det er den facon, vi vil se. Jeg synes, det er skønt.

Må jeg så sige til hr. Claus Larsen-Jensen, som siger, at det jo gælder klokkeklart, hvornår vi skal have folkeafstemning eller ej: Jamen det er jo lige præcis det, jeg spørger om. Er det således, at Socialdemokratiets udgangspunkt er, at folkeafstemninger kun er noget, der kan komme på tale, når der er tale om suverænitetsafgivelse i grundlovens forstand og der ikke her i Folketinget er et fem sjettedeles flertal for at afgive suveræniteten? Det er det, der også har været diskuteret offentligt her de seneste dage, og det er jo et interessant spørgsmål at få svar på.

Og jeg vil også gerne give hr. Claus Larsen-Jensen tid til at besvare det andet spørgsmål, jeg stillede før, nemlig med hensyn til det forhandlingsudspil, der ligger. Altså jeg vil gerne

spørge: Har vi det samme stykke papir? Det, jeg har, er et, som vi har fået udleveret i forbindelse med et møde i Statsministeriet, som er meget, meget tyndt, og som ikke siger ret meget konkret om, hvad regeringen kan gøre under forhandlingerne.

Er det det udspil, hr. Claus Larsen-Jensen også har, og som altså danner udgangspunkt for en vedtagelse, som man beder os om at tage stilling til her i dag?

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Udenrigsministeren og hr. Claus Larsen-Jensen blander jo helt åbenlyst to forskellige slags vetoret sammen. Det, vi står i som problem nu, er det samme som i 1986, da traktaten om EF-pakken, det indre marked, kom. Der blev indført flertalsafgørelser på det indre marked, og udenrigsministeren ved jo godt, hvis han ellers koncentrerer sig om debatten, at den vetoret, som Luxembourgforliget giver, kan jo i praksis ikke bruges i de mange sager, hvor vi er blevet stemt ned på det indre marked.

Og sådan vil det selvfølgelig også være på de områder, hvor vi nu mister vetoretten: Der kan man heller ikke bruge Luxembourgforligets vetoret. Det ved ministeren godt. Han skal ikke forsøge på at bilde befolkningen ind, at det reelt er en mulighed.

Derfor handler det her om at flytte magt på bestemte områder væk fra Folketinget og over til Unionen, og i 1986 var et flertal i det her Folketing, inklusive f.eks. udenrigsministeren og undertegnede, indstillet på, at der naturligvis skulle være folkeafstemning, for den sag skulle afgøres af befolkningen, selv om vi havde et flertal her i denne sal, der godt kunne have vedtaget, at vi ikke ville have den EF-pakke. Der var et mindretal, der ønskede en folkeafstemning, og vi var fair nok til at sige: O.k., så skal det naturligvis afgøres af befolkningen. Den fairness må ministeren også vise i dag.

(Kort bemærkning).

Claus Larsen-Jensen (S):

Vi kan jo selvfølgelig godt bruge meget tid generelt på en diskussion om grundlovsbestemmelser og alt muligt andet, og det er vigtigt, men det, der er afgørende i den her sag, er, at det er ikke den diskussion, det her drejer sig om. Sagen er, at vi har et traktatmæssigt grundlag i Amsterdamtraktaten, og at befolkningen

kendte det grundlag, vi stemte om på daværende tidspunkt, og vidste, hvad der manglede i det.

Hvis de forudsætninger og det forhandlingsoplæg, regeringen har liggende her, er det, der kommer ud af regeringskonferencen, så er vi inden for rammerne, og så er der ikke noget grundlag for at skulle ud at tage en ny folkeafstemning.

Og så gentager jeg: Kommer der andre ting, der flytter balancen i dette, så foreligger der en ny situation, og så gælder reglerne.

Så vil jeg sige til hr. Keld Albrechtsen, at selvfølgelig er det befolkningen, der skal forelægges de her ting. Jeg går også ud fra, at den her talerstol ikke bare rækker til tilhørerne blandt folketingsmedlemmerne – en gang imellem kan man være i tvivl – men også rækker ud i landet, og at befolkningen inddrages aktivt i den her proces. Men jeg synes også, det er vigtigt at sige, hvad det egentlig handler om, nemlig udvælgelsesprocessen.

Jeg vil gerne spørge hr. Keld Albrechtsen: Er det ikke også Enhedslistens og hr. Keld Albrechtsens mål, at vi nu 10 år efter Murens fald baner vejen for de lande, som faktisk har besluttet, at de meget gerne vil være medlemmer af denne fælles forening, som vi også er medlemmer af, at vi tilpasser os til, at vi faktisk kan foretage en sådan udvidelse?

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg vil under mit ordførerindlæg komme ind på, hvordan denne her traktatforhandling i virkeligheden lægger gift for udvidelsen frem for at gøre den mulig. Ikke mere om det i denne her omgang. Jeg skal nok svare på spørgsmål.

Men jeg må så gøre opmærksom på, at vi altså nu står i den situation, at Socialdemokratiets ordfører i ramme alvor mener, at befolkningen, da et flertal stemte ja til Amsterdamtraktaten, godt vidste, at så fulgte dermed også flertalsafgørelser om f.eks. arbejdsmarkedspolitik eller håndhævelse af menneskerettighederne, eller hvad det nu bliver, at så fulgte det med i købet.

Jeg synes, hr. Claus Larsen-Jensen skal tænke sig meget alvorligt om, hvis han agter at gentage den udtalelse, at det vidste man godt. Jeg vidste det bl.a. ikke, og jeg havde dog læst teksterne ret grundigt. Og hvor skulle jeg vide det fra? Det stod jo ingen steder. Jeg håber ikke, den slags argumentation skal blive bærende. Derfor vil jeg godt fremsætte følgende:

Forslag til vedtagelse

»I overensstemmelse med hidtidig praksis for stillingtagen til væsentlige ændringer af Danmarks forhold til EU skal også spørgsmålet om Danmarks eventuelle tiltrædelse af den kommende Nicetraktat afgøres ved folkeafstemning.«

(Forslag til vedtagelse nr. V 51).

Anden næstformand (Henning Grove):

Der er nu fremsat følgende forslag til vedtagelse: (Se ovenfor). Også dette forslag indgår herefter i de videre forhandlinger.

Kristian Thulesen Dahl (DF):

I forlængelse af hr. Keld Albrechtsens indlæg kan man vel nærmest sige, at vi ved Amsterdamafstemningen fik at vide, at den skabte grundlaget for udvidelsen. Så det var vel tværtimod den retning, det gik i – i modsætning til, hvad hr. Claus Larsen-Jensen har sagt.

Må jeg sige til suverænitetsspørgsmålet, at det, hr. Claus Larsen-Jensen svarer, er ikke et svar på det, jeg spørger om. Det kan være, at man ikke kan eller vil svare i dag; det må vi jo så tage til efterretning.

Men jeg spørger, om det er et selvstændigt mål for Socialdemokratiet på regeringskonferencen at undgå en situation, hvor man kommer til at afgive suverænitet i grundlovens forstand og dermed kommer ind i en problemstilling, der handler om, at man enten skal have fem sjettedele flertal her i Folketinget for at gennemføre det eller en folkeafstemning. Det er det, jeg spørger om.

Dernæst spørger jeg om – og det har jeg slet ikke fået noget bud på endnu – om vi ikke kan blive enige om, at det grundlag, der ligger for regeringskonferencen fra dansk side, er ufatteligt tyndt, er et grundlag; der i virkeligheden giver regeringen mulighed for at arbejde i alle mulige retninger, og som er meget, meget løst formuleret. For hvis ikke det er det, så kan jeg ikke forestille mig, at vi har fået det samme stykke papir fra regeringen, så må der være to forskellige udgaver, og så synes jeg, det er meget væsentligt at få det afklaret allerede her ved starten af debatten.

(Kort bemærkning).

Claus Larsen-Jensen (S):

Jeg vil gerne sige til hr. Keld Albrechtsen, at sagen er, at i forbindelse med Amsterdamtraktat-

tens forhandling var der faktisk fra dansk side lagt op til, at man godt på enkelte andre områder kunne diskutere flertalsafgørelser, men det blev så ikke det, man blev enig om. Så det er der sådan set ikke noget nyt i.

Til hr. Kristian Thulesen Dahl vil jeg sige, at det her handler jo ikke om at skulle undgå en folkeafstemning – hvis det ligesom var det, der lå i spørgsmålet – og at undgå suverænitetsafgivelse. Det, det her egentlig handler om, er, at vi havde et traktatmæssigt grundlag med Amsterdamtraktaten, som netop banede vejen for udvidelsen. Der manglede én brik, som man ikke var færdig med at forhandle om, og som netop er årsagen til regeringskonferencen, som er i gang, nemlig at finde ud af, hvordan man ændrer sammensætningen i Europa-Parlamentet og Kommissionen, når antallet af lande pludselig udvides fra 15 til 25 eller 27, eller hvad det i givet fald bliver.

Hvis det er det, det drejer sig om, er det inden for rammerne i forhold til de principper, og dermed vil jeg også godt sige, at regeringens oplæg på det her felt er jo ikke uklart. Hvis hr. Kristian Thulesen Dahl mener, det er tyndt, fordi der ikke er 17 andre krav og ønsker til udvidelse af EU-samarbejdet, hvad hr. Kristian Thulesen Dahls parti jo egentlig næppe ønsker, jamen så er det vel det forhandlingsgrundlag, vi kan arbejde ud fra, når vi skal have opfyldt vores ønske fra dansk side om, at vi kan holde tidsplanen, så vi kan få de lande, der ønsker at blive medlemmer, ind snarest muligt.

Charlotte Antonsen (V):

I lighed med det oplæg, der er kommet fra regeringen som udgangspunkt for regeringskonferencen, ønsker Venstre også en smal konference af hensyn til de øst- og centraleuropæiske ansøgerlande. Der står nu 12 lande, som tidligere var underlagt Warszawapagten, klar til at komme ind i EU, og vi skylder de lande, at vi meget hurtigt gør EU klar til at tage imod dem, så de kan blive fuldgældende medlemmer af det vesteuropæiske samarbejde.

Vi er naturligvis meget tilfredse med, at regeringen har den holdning i dag, altså ønsket om en smal konference, for det er jo velkendt, at regeringen ikke havde samme holdning, da vi sidste gang havde en regeringskonference, nemlig om Amsterdamtraktaten, hvor regeringen lagde op til, at alt godt fra havet skulle ind, og det endte som bekendt med, at man ikke nåede det, der var allervigtigst, nemlig de institu-

tionelle ændringer. Så vi er glade for udgangspunktet.

Det er også tilfredsstillende med hensyn til Østeuropa, at den screening, som gør, at ansøgerlandene faktisk kan træde ind i EU, skal være færdig her til sommer, og derfor er det naturligvis kun EU, vi venter på nu.

Ændringerne i institutionerne er afgørende, når medlemskredsen udvides; det er klart. I dag er der 15 lande i EU, og hvis der skal 12 nye lande med, kan man altså ikke med de stemmeregler og den organisering af Kommissionen, der findes i dag, have et effektivt fungerende apparat. Men det er vigtigt for os, og det er også vigtigt for ansøgerlandene, at EU faktisk er et effektivt fungerende samarbejde, der kan tage hånd om de grænseoverskridende problemer, som findes i Europa, og derfor må vi ændre på det, der hedder de institutionelle spørgsmål, nemlig Kommissionen, kvalificeret flertal og Ministerrådets stemmevægte.

For at tage Kommissionen først er det vigtigt for Venstre, at der fortsat er én kommissær pr. land, simpelt hen fordi Kommissionen har initiativmonopol. Det er kun Kommissionen, der kan fremsætte forslag, og så er det altså vigtigt, at der sidder en repræsentant for hvert land, der kan sørge for, at det pågældende land får informationer, og – og det er lige så vigtigt – at de forslag, der kommer fra EU, udformes således, at der tages hensyn til de forskellige lande, som EU jo består af.

Med hensyn til Kommissionen er det også klart, at der i takt med et stigende antal medlemslande og dermed også flere kommissærer vil blive et behov for at organisere Kommissionen på en ny måde, og vi er meget åbne over for, at der kan laves forskellige ændringer i organiseringen. Det væsentlige er, at der er én kommissær pr. land.

Regeringens forhandlingsoplæg åbner mulighed for, at det fremover skal være muligt for Europa-Parlamentet at fyre enkelte kommissærer, fuldstændig som her i landet, hvor Folketinget kan afsætte enkelte ministre. Det mener vi også er fornuftigt. Det kan godt være, regeringen i første omgang går efter en model à la den, Prodi har introduceret, hvorefter det er kommissionsformanden, der kan bede en kommissær om at gå. Vi ønsker gerne den rene linje, ligesom vi har i Danmark, altså at man kan fyre den enkelte kommissær. Men det er klart, at muligheden er til stede, og det er noget, som vi

finder vigtigt, så man ikke en gang til skal fyre en hel kommission.

Venstre ønsker som udgangspunkt kvalificeret flertal i alle de sager, hvor EU har kompetence, og af hensyn til demokratiet ønsker vi dernæst, at Europa-Parlamentet som en alt-overvejende hovedregel har medindflydelse. Der kan være nogle tekniske områder inden for landbrug og fiskeri, som vi normalt ikke opfatter som politiske, og hvor man kan acceptere, at Parlamentet ikke er med. Men af hensyn til demokratiet er vores udgangspunkt i hvert fald, at Parlamentet skal med, hvor EU træffer beslutninger.

I Venstre kan vi ikke forestille os, at denne regeringskonference vil nødvendiggøre en dansk folkeafstemning, fordi der netop ikke lægges op til suverænitetssafgivelse, som udenrigsministeren lige har været inde på. Til gengæld håber vi, at der i hvert fald kommer én folkeafstemning, inden denne regeringskonference er slut, nemlig om euroen.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Nu er fru Charlotte Antonsen sandsynligvis opmærksom på, at der er nogle af de euroregler, som gælder i dag, som kommer på dagsordenen på regeringskonferencen, og alene af den grund vil det naturligvis være dybt udemokratisk at begynde at stemme om dansk deltagelse i euroen, når man ikke ved, hvordan euroen kommer til at se ud. Det er en hel debat for sig, og den kan vi vende tilbage til.

Men jeg vil godt anfægte, at fru Charlotte Antonsen ligesom Socialdemokratiets ordfører blev ved med at gentage, at det skulle være nødvendigt med denne regeringskonference af hensyn til udvidelsen. Det bliver ikke mere rigtigt af at blive gentaget 27.000 gange. De store lande har besluttet, at de vil bruge det projekt til at cementere deres magt i EU, Kommissionen vil bruge det til at få mere magt, formanden især, Europa-Parlamentet vil have mere magt, og så bruger de det påskud, at konferencen skulle være nødvendig for udvidelsen.

Men det har ikke et kvidder med udvidelsen at gøre. Hvis det gjaldt udvidelsen, ville man bruge kræfterne på at løse de reelle problemer, f.eks. det forhold, at man giver alt for lidt støtte til de fattigste lande, så de ikke har en reel chance for komme med. Men det problem bruger man ikke energi på. Der er også masser af andre reelle problemer, som man har fejlet ind

under gulvtæppet, og i stedet for sidder de store lande og koncentrerer sig om at rage magten til sig. Det er dét, der er regeringskonferencens dagsorden, og jeg synes, man skylder befolkningen at holde op med at snakke om, at konferencen skulle være nødvendig af hensyn til udvidelsen.

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Det er jo ganske forunderligt, at i den normale EU-debat prøver Socialdemokratiet og Venstre f.eks. at vise, at de er uenige, at de vil forskellige ting med EU og har forskellige ønsker om retninger og hastigheder. Men når der så virkelig skal ske noget, og der skal være en regeringskonference, har man en særlig tendens til at kaste sig i armene på hinanden og være enige om et stykke papir.

Men på trods af det sagde fru Charlotte Antonsen alligevel i sin gennemgang af det grundlag, der foreligger, at der var nogle ønsker fra Venstres side om det ene og det andet, men at man ville støtte regeringen. Mit spørgsmål til Venstre er derfor: Hvordan vil Venstre så sikre, at regeringen holder sig på det spor, som Venstre åbenbart ønsker? Det stykke papir, vi har, åbner jo en ladeport af muligheder for regeringen for at gå både den ene og den anden vej, så er det alene via Europaudvalget, eller er det ved nogle særlige møder mellem Venstre og regeringen, man sikrer, at regeringen holder det spor, som Venstre ønsker? Jeg synes, det kunne være meget godt at få belyst lidt, hvordan det rent proceduremæssigt egentlig kan finde sted.

(Kort bemærkning).

Charlotte Antonsen (V):

Først til hr. Keld Albrechtsen: Jeg er opmærksom på, at hr. Keld Albrechtsen og Enhedslisten har stemt imod Europaaftalerne med Østeuropa, og at hr. Keld Albrechtsen og Enhedslisten ikke ønsker, at Østeuropa kommer med. Men denne regeringskonference drejer sig om østudvidelsen, og det er jeg ikke den eneste, der siger. Det siger alle landene, så at hr. Keld Albrechtsen mener noget andet, synes jeg er sagen uvedkommende.

Til hr. Thulesen Dahl: Ja, det er rigtigt, at noget af det, der er vigtigt for os, faktisk er, at regeringens papir er åbent, fordi det dermed giver mulighed for, at nogle af de måske lidt mere vidtgående ønsker, vi har fra Venstres side, kan være indeholdt i papiret. Vi ville ikke

være interesseret i, at der nærmest ingenting stod. Vi mener faktisk, det er en god idé, hvis vi bevæger os på dette område, fordi vi er interesserede i et effektivt og velfungerende EU. Jeg kunne også forstå på statsministerens tale, at man selvfølgelig løbende skal drøfte regeringskonferencen i Europaudvalget og også drøfte, hvis der skal fremkomme nye papirer fra Danmarks side, og i Europaudvalget sidder vi jo som bekendt sammen med hr. Thulesen Dahl og andre.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg skal i min ordførertale vende tilbage til øst-udvidelsen, for det er et meget vigtigt debatpunkt, synes jeg.

Med hensyn til sammenhængen mellem euroreglerne og den nye traktat har jeg set, at hr. Jacob Buksti – og til lykke med udnævnelsen – også har været inde på den tanke, at man skulle prøve at proppe en eurofolkeafstemning ind, inden traktaten er færdigforhandlet. Og det forstår jeg godt, for når jeg kan forstå at det portugisiske formandskab, at reglerne om euroen også er på dagsordenen for regeringskonferencen og bliver ændret på konferencen, ville det jo ikke være rart for tilhængerne af dansk afvikling af kronen at komme i den situation, at det først blev efter regeringskonferencen. Her kan jeg jo godt se en sammenhæng.

Derfor vil jeg spørge fru Charlotte Antonsen: Er det rigtigt, at Venstre ønsker at fremrykke euroafstemningen, for at det ikke skal stå klart for befolkningen, hvad det er, vi kommer til at stemme om? Det ville jo være kendsgerningen. Jeg synes, man er ude på det dybe vand, og jeg synes, man skulle prøve at tænke sig lidt om.

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Jeg vil gerne takke fru Charlotte Antonsen for det klare svar: at det papir, der foreligger fra regeringen, er meget uklart og meget åbent, at tingene kan gå i en hvilken som helst retning, og at fru Charlotte Antonsen ser det som en fordel, fordi Venstre så alligevel kan trække regeringen i en mere vidtgående retning end den, der fremgår af papiret. Jeg synes, det er en meget, meget åbenhjertig og klar beskrivelse, og den vil jeg gerne takke for.

Men så vil jeg gerne spørge fru Charlotte Antonsen: Er det alene gennem de Europa-udvalgsmøder, vi begge to deltager i, at Venstre

virkelig mener, man kan holde regeringen på det spor, som Venstre ønsker? Eller ligger der en aftale om, at Venstre og visse andre partier får en særbehandling i regeringskonferenceforløbet? Jeg må jo sige – og det vil jeg gerne sige helt åbent og ærligt – at da jeg kom over til møde i Statsministeriet om regeringsudspillet, var der jo bare en summarisk gennemgang af det. Der var overhovedet ingen forhandling om det, og det var helt åbenlyst, at det skyldtes, at forhandlingen havde fundet sted.

Den forhandling inkluderede jo ikke EU-skeptikere eller EU-modstandere, men bl.a. Venstre var selvfølgelig med, og derfor er det interessant at få at vide her i dag, om fremtiden også vil forme sig således, at det er i en særlig kreds af partier, man bliver enige om de ting, og at vi andre så får dem forelagt til orientering i Europaudvalget.

(Kort bemærkning).

Charlotte Antonsen (V):

Først til hr. Keld Albrechtsen: Det er jo ikke noget nyt, at Venstre ønsker en hurtig euroafstemning, så det har sådan set ikke noget at gøre med det portugisiske forslag om euroen, som hr. Keld Albrechtsen nu bringer ind i debatten.

Til hr. Thulesen Dahl: Jamen her i huset, her i Folketinget har vi jo en række møder, både uformelle og formelle, og jeg vil da ikke afskære mig fra at gå ned om lidt og tale med udenrigsministeren, som sidder her ved siden af. Det kan jo ikke være sådan, at vi kun må tale sammen ved Europaudvalgsmøderne, og det kan da også være, vi skal have nogle ekstra debatter her i Folketingssalen. Jeg kan heller ikke afvise, at der kommer onsdagsspørgsmål og tirsdagsspørgsmål, så jeg synes, det er et lidt ejendommeligt spørgsmål, der bliver stillet af hr. Thulesen Dahl.

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Jeg forstår da godt, det er et træls spørgsmål for fru Charlotte Antonsen, for vi ved jo, hvordan det foregår, og der er ikke noget ulovligt i det. Selvfølgelig må partierne snakke sammen, som partierne ønsker.

Jeg synes bare også, det må være helt fair, at det står klart for befolkningen, hvordan EU-politikken fastlægges. Der er nogle formelle fora, hvor man selvfølgelig skal mødes, og hvor alle skal deltage, og der er folketingsdebatter osv., og det skal der selvfølgelig også være.

Men så er der altså de særlige seancer, som vi andre ikke ser noget til, men hvor EU-politikken i virkeligheden fastlægges, så det mere eller mindre er en orienteringssag, når vi andre bliver involveret. Det er det, jeg gerne vil have frem, og jeg synes også, fru Charlotte Antonsen har bidraget til at få det frem, og det synes jeg er positivt.

Men i og med at vi har fået konstateret, at regeringens udspil altså er meget uklart, vil jeg fremsætte følgende:

Forslag til vedtagelse

»Folketinget konstaterer, at regeringens udspil til EU's regeringskonference er defensivt og uklart, og opfordrer derfor regeringen til at udarbejde et nyt udspil, som tager sit udgangspunkt i at sikre, at Danmark uantastet består som en selvstændig nation.«
(Forslag til vedtagelse nr. V 52).

Anden næstformand (Henning Grove):

Der er nu fremsat følgende forslag til vedtagelse: (Se ovenfor). Også dette forslag indgår herfter i forhandlingen.

Pia Christmas-Møller (KF):

Vor tids største udfordring i europæisk politik er ubetinget at udnytte disse års chance for at få helet det delte Europa i et demokratisk og åbent fællesskab, som rummer frihed, fred og fremgang. Det er en kæmpeudfordring, men netop disse år byder på en enestående mulighed for, at vi kan løfte opgaven. Men svigter handlekraften i vor tids generation af politikere, vil historiens dom falde hårdt over os og vel at mærke med rette.

For Det Konservative Folkeparti er selve formålet med regeringskonferencen først og fremmest at forberede EU-samarbejdet på den forestående udvidelse. En række problemer blev udskudt, da stats- og regeringscheferne i sommeren 1997 i Amsterdam nåede til enighed om den nugældende traktat. De skal løses nu. Der er behov for en række justeringer for at få EU-samarbejdet til at fungere tilfredsstillende, ikke mindst efter en udvidelse med måske op til 12 nye lande over den kommende årrække.

Der er naturligvis nogle lande og nogle kræfter, der vil benytte anledningen til at fylde alt muligt på dagsordenen, men vi mener, at det er afgørende at koncentrere sig om det væsentlige,

holde fokus på det, det handler om. Målet må være og skal være at sikre EU's beslutningsdygtighed og handlekraft i en situation med en stor forøgelse af medlemstallet.

Der er behov for en justering af reglerne om vedtagelse af EU-lovgivning, og man kan ikke bare sådan uden videre kopiere det nuværende regelsæt.

Det giver god mening at sikre en mere rimelig fordeling af stemmewægten i Ministerrådet i en situation, hvor langt de fleste af de nye lande er små lande, f.eks. har de tre baltiske lande således tilsammen kun godt 7 mio. indbyggere. Der er altså behov for en model, hvor også antallet af borgere i de enkelte lande tæller med.

Det Konservative Folkeparti er derfor tilhænger af en bestemmelse, der kræver det såkaldte dobbelte flertal. Det vil på almindeligt dansk sige, at der skal være et flertal blandt landene som nu i Ministerrådet, og samtidig skal de lande, der ønsker en EU-lovgivning fremmet, også befolkningsmæssigt udgøre et flertal i den virkelige verden.

Samtidig må det sikres, at hvert land fortsat har et medlem af Kommissionen. Det er et helt centralt krav for os. Når man betænker den selvstændige kompetence, der på flere områder er tillagt netop Kommissionen som kollegium, er det af afgørende betydning, at samtlige medlemslande er repræsenteret.

Vi skal også have fundet frem til en ny fordelingsnøgle for landenes antal af medlemmer i Europa-Parlamentet. I Amsterdamtraktaten blev der sat et loft på 700 medlemmer, og selv om man fortsat vil tage et særligt hensyn til de mindre lande, så lad os sige det lige ud, at antallet af danske medlemmer vil blive reduceret. Det behøver der heller ikke at være noget galt i. Det behøver ikke at give os problemer. Så længe vores krav om, at den nye fordeling ikke ændrer på den forholdsmæssige magtbalance, der i dag er mellem landene, er imødekommet, er der ingen problemer med, at også den danske andel bliver reduceret.

Det Konservative Folkeparti vil arbejde for at sikre en smidig, afbalanceret justering af Traktaten med udvidelsen som ledestjerne. Intet EU-land kan have interesse i en ny kompliceret traktatproces med tidkrævende ratifikationsprocedurer, og hvis nogen alligevel skulle komme til at arbejde, som om de var interesseret i så kompliceret en traktatproces, må det være vores regerings opgave at lede dem på rette spor.

Det Konservative Folkeparti deler regeringens syn på målet med regeringskonferencen, men det er vigtigt, at regeringen arbejder aktivt sammen med andre regeringer for at fastholde sigtet. Jeg forstår, at statsministeren har etableret et vist kontaktnet til kolleger i EU-hovedstæderne. Det er godt nok, men Det Konservative Folkeparti beder dog til, at kommunikationslinjerne bliver væsentlig forbedrede, inden regeringskonferencen for alvor tager fat på problemerne. De andre skulle jo nødig kunne hævde, at de ikke i tide vidste, hvad vi mente.

Anne Baastrup (SF):

SF ønsker en såkaldt bred regeringskonference. Det vil sige, at det ikke udelukkende skal være institutionelle spørgsmål, der behandles. For SF er det helt afgørende, at det europæiske samarbejde bliver brugt til at nedbryde skellene mellem de europæiske lande og skabe et fredeligt samarbejde, der inddrager alle demokratiske stater.

SF er helhjertet tilhænger af en forpligtende udvidelsesproces, der inddrager alle ansøgerlandene. Det er derfor væsentligt at udvikle EU i bredden frem for i dybden, idet en yderligere integration af det nuværende EU kan gøre udvidelsesforhandlingerne vanskeligere.

Det er SF's opfattelse, at udvidelsesprocessen skal ske uanset regeringskonferencens afslutning og indhold. Optagelsesforhandlingerne og perspektivet må ikke igen sendes til hjørnespark på grund af uenigheder mellem de nuværende medlemslande om den fremtidige institutionelle indretning af EU-samarbejdet eller på grund af uenighed på andre områder.

Der skal arbejdes for et såkaldt glidende medlemskab, hvor de nuværende ansøgerlandes optagelse i EU skal sikres gennem fleksibilitetsregler og reelle overgangsordninger, der giver størst mulig sikkerhed for optagelse af det enkelte ansøgerland. Det betyder f.eks., at SF kan acceptere overgangsordninger med hensyn til miljø og sociale forhold.

I forhold til det såkaldte institutionelle område er det SF's opfattelse, at de enkelte medlemslande må acceptere en relativ forskydning af stemmевægtene som følge af de nye medlemslande. SF mener samtidig, at det enkelte medlemsland alene skal have ét medlem af Europa-Kommissionen, men alle skal være medlem.

SF ønsker ikke i almindelighed et øget brug af kvalificerede flertalsafgørelser i EU, men vi

er positive over for at udvide brugen af kvalificerede flertalsafgørelser med minimumssatser, når det drejer sig om alle dele af miljøpolitikken inkl. grønne afgifter og forbrugerpolitikken samt selskabsbeskatning.

SF vil endvidere lægge vægt på, at traktatgrundlagets bestemmelser i forhold til beskæftigelsesspørgsmål bliver mere forpligtende. I forlængelse heraf ønsker SF, at der indføres præcise målformuleringer af traktatgrundlaget med hensyn til arbejdsmarkeds- og socialpolitik.

Endelig skal vi jo være opmærksomme på, at Murens fald har skabt helt nye sikkerhedspolitiske udfordringer i Europa. Militær sikkerhedspolitik kan ikke bruges til at løse de problemer, der er i Europa. I stedet skal sikkerhedspolitikken baseres på økonomisk samarbejde og en demokratisk udvikling i hele Europa. Militære, politiske og sociale skel skal afløses af et omfattende samarbejde.

SF vil naturligvis fastholde de danske undtagelser. Vi beklager, at regeringen har koncentreret kræfterne om at omgå undtagelserne og om at overbevise vælgerne om, at de skal afskaffes. I stedet burde regeringen arbejde for at få dem integreret som en almindelig del af det europæiske samarbejde.

På den baggrund skal jeg på SF's folketingsgruppes vegne fremsætte følgende:

Forslag til vedtagelse

»Idet Folketinget lægger vægt på hurtig udvidelse, opfordres regeringen til under regeringskonferencen at arbejde efter følgende retningslinjer:

- En bredt anlagt sikkerhedspolitik for hele Europa uden opbygning af et særskilt EU-militærdimension,
- demokratisering af det europæiske beslutningssystem og institutionelle opstramninger, hvor man fastholder, at hvert land skal have en kommissær, samt i øvrigt laver en relativ forskydning af stemmевægte svarende til antal lande, der indtræder,
- et fleksibelt europæisk samarbejde, hvor ansøgerlande kan få indflydelse på delområder, samt - sikring af et bæredygtigt miljø.«

(Forslag til vedtagelse nr. V 53).

Første næstformand (Ole Løvig Simonsen): Der er nu fremsat følgende forslag til vedtagelse: (Se ovenfor). Dette forslag indgår herefter i forhandlingen.

(Kort bemærkning).

Elisabeth Arnold (RV):

Jeg lagde mærke til, at fru Anne Baastrup på vegne af SF sagde, at de ønskede en bred regeringskonference, altså en konference, hvor mange forskellige slags emner kan tages op igen og endnu en gang debatteres i medlemslandenes regeringskreds.

Samtidig sagde fru Anne Baastrup, at de ønskede optagelsesprocessen startet, uanset hvor langt man var kommet med regeringskonferencen.

Jeg synes, det er bekymrende, at SF tager så let på den optagelse sammenkoblet med regeringskonferencen. Hvis nu regeringskonferencen bliver meget bred, det bliver meget svært at nå til nogen enighed, og man tager nye emner op og skal i gang med en meget lang proces for at nå frem til et resultat, kan man jo meget nemt risikere, at optagelsesgrundlaget for de nye medlemslande forskubber sig totalt og man dermed skubber udvidelsen langt, langt ud i fremtiden.

Man kunne få den mistanke, den lumske mistanke, at SF i virkeligheden ikke er særlig interesseret i den udvidelse af EU, som de ellers påstår ved festlige lejligheder.

Hvis man gerne vil udvidelsen, skal man have en smal regeringskonference.

(Kort bemærkning).

Claus Larsen-Jensen (S):

Der er jo egentlig grund til at blive lidt forvirret både i forsamlingen her og i befolkningen over, at SF nu kræver en udvidelse af EU's samarbejdsgrundlag i bredde og dybde. Der skal mere med osv. Samtidig er SF tilhænger af en udvidelse, vel vidende at hvis vi skal lave en udvidelse af EU-samarbejdet på det område, som SF gerne vil have med, så er der andre lande, der kommer med noget, som SF ikke bryder sig om, og det hele vil blive skudt langt ud i fremtiden.

Jeg forstår egentlig ikke, hvorfor SF ikke kan sige: Vi er sådan set også tilhængere af det, regeringen lægger op til, og vi vil gerne noget mere.

Jeg vil gerne spørge fru Anne Baastrup, hvorfor SF egentlig ikke kan gå ind for den

vedtagelse, som er fremsat også af en række andre partier, og støtte op om regeringsgrundlaget på det område og så i øvrigt sige: Det baner så vejen for udvidelsen.

Så kan man i øvrigt have en ønskeliste nok så lang på en række af ens politiske prioritetsområder, som man så må diskutere ved en anden lejlighed.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg vil gerne spørge fru Anne Baastrup, om SF's synspunkt ikke skal forstås sådan, at hvis der kun er udsigt til dårlige sager på dagsordenen for regeringskonferencen, og realiteterne er jo i øjeblikket, at der kun er dårlige dagsordenspunkter, og at der ikke er udsigt til andet end en yderligere lang række dårlige dagsordenspunkter, fleksibilitet, militær osv., så er det jo ikke særlig smart, for nu at sige det mildt, at foreslå en bred dagsorden.

Det vil jo kun blive opfattet som en accept fra dansk side af, at alle disse ting skal på dagsordenen. Så jeg vil gerne have præciseret, at det selvfølgelig må forstås på den måde, at det kun er i den situation, hvor det mod forventning skulle vise sig at være muligt, og det vil virkeligheden nok afskære fra, men jeg synes, det er vigtigt med den præcisering.

(Kort bemærkning).

Anne Baastrup (SF):

Vi har selvfølgelig diskuteret ganske grundigt i SF, om det var en smart måde at stille krav om en bred dagsorden for regeringskonferencen. Det, vi har ønsket, er at sætte vores punkter på dagsordenen. Vi ved jo, at der er en lang række andre lande, der har nogle andre punkter til dagsordenen. Vi ved, at Prodi har projekter. Derfor er det vigtigt, at vi fra dansk side spørger: Hvad er den danske dagsorden? Vi ved, at dagsordenen bliver lang.

Samtidig skal vi jo også huske på, at der ikke er nogen naturlov, der forhindrer, at man starter med udvidelsen, lige så snart de enkelte lande kan komme i gang. Lige så snart de enkelte lande lever op til de krav, som EU stiller, kan man starte på udvidelsen, og der skal ikke, siger jeg til fru Elisabeth Arnold, herske tvivl om, at SF ser udvidelsen som det helt store sikkerhedspolitiske projekt, som under ingen omstændigheder – under ingen omstændigheder – må tabes på gulvet.

(Kort bemærkning).

Claus Larsen-Jensen (S):

Jeg vil bare spørge fru Anne Baastrup, om hun ikke er enig i, at hvis man skal have hele den lange ønskeliste med, så kniber det med at overholde den tidsplan, som egentlig er fastsat, så vi kan foretage udvidelsen.

Jeg er stadig væk forvirret. SF sagde nej til Amsterdamtraktaten, fordi den ikke sikrer udvidelsen med ansøgerlandene og dens forbedringer ikke var bedre end Maastrichttraktaten.

Nu siger SF nej til regeringens forhandlingsudspil til regeringskonferencen, selv om det er det, der er den sidste brik i kølvandet på det, der er aftalt i Amsterdamtraktaten, for at foretage den egentlige udvidelse. Det er for mig at se ikkesammenhængende og ulogisk. Jeg vil gerne bede om en forklaring, som er forståelig for mig og andre.

(Kort bemærkning).

Jann Sjørnsen (KRF):

Jeg synes, det er en lidt mærkelig logik, som SF's ordfører, fru Anne Baastrup, her i dag lægger for dagen. På den ene side næsten beklager hun, at det bliver en lang dagsorden, fordi en masse lande har mange forskellige ønsker, som skal diskuteres på regeringskonferencen. På den anden side ønsker fru Anne Baastrup og SF altså at bidrage til, at dagsordenen bliver endnu længere, end den måske er eller bliver i forvejen. Den logik kan vi fra Kristeligt Folkepartis side ikke følge.

Når fru Anne Baastrup så siger, at man jo bare kan udvide Fællesskabet, så må det jo få mig til at spørge: Er fru Anne Baastrup og SF ikke enige i, at vi altså ikke kan udvide Fællesskabet med nogle kandidatlande, så længe Traktaten ikke er ændret? Der er nogle traktatmæssige spørgsmål, der skal løses, før vi kan udvide Fællesskabet. Sådan er det bare i forhold til institutionerne.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg vil godt spørge fru Anne Baastrup en gang til. Enhedslisten og SF har jo det fælles synspunkt, som jeg har forstået det, at vi gerne vil have indført en rigtig miljøgarenti – det kommer vi til at diskutere senere på dagen – og derfor kunne det jo selvfølgelig også være en smuk tanke, hvis man på denne regeringskonference kunne få en rigtig miljøgarenti. Det vil

jeg meget gerne være med til at vi får undersøgt. Vi kunne jo spørge regeringen, og det vil jeg da også gerne gøre ved den her lejlighed: Hvordan får vi løst det problem?

Vi står jo med den vanskelighed, så vidt jeg kan se, og det vil jeg spørge om fru Anne Baastrup ikke er enig i, at det i øjeblikket tårner sig op med alene dårlige sager på den dagsorden, og derfor må vores hovedbestræbelse da gå ud på, og det går jeg ud fra at SF og Enhedslisten kan være enige om, at få alle disse dårlige sager ud igen. Vi kan så diskutere de finere nuancer, men det må da være vores fælles bestræbelse.

(Kort bemærkning).

Anne Baastrup (SF):

Det er også lige præcis det, der er vores strategi. Vi kan jo ikke bare sidde der og sige nej, nej, nej, nej, nej. Vi bliver nødt til at have nogle andre visioner. Hvis vi hele tiden bare skal sige nej dernede, så gider de til sidst ikke at snakke med os. Derfor har vi nogle visioner.

Hr. Claus Larsen-Jensen kan ikke forstå, hvordan det kan være, at SF ikke begejstret støtter regeringens grundlag for regeringskonferencen. Det er simpelt hen for upræcist, og i øvrigt er der nogle detaljer, som vi ikke synes er rigtige, eksempelvis vil vi ikke have dobbelt flertal igennem. Vi synes, det er en forkert strategi at lægge op til dobbelt flertal, og det ligger jo som grundlag for regeringens papir. I øvrigt er der mange andre elementer: parallelarrangementet omkring militæret, krisestyring osv. Så tror jeg, at hr. Claus Larsen-Jensen har styr på, hvorfor SF ikke vil, og det var vist bare et drillespørgsmål.

I øvrigt skulle jeg hilse og sige fra statsministeren, han er nemlig enig med mig, at der er mulighed for, at der er fem lande, der kan komme ind under den nuværende regeringskonference. Sagen er jo den, at på en regeringskonference med det, SF har lagt op til, vil det da ikke tage så lang tid – nej, det vil det ikke – og vi vil kunne se, at i løbet af relativt kort tid står ansøgerlandene parat, 5 stk. Så er vi færdige med den regeringskonference, så har vi styr på det, og så får vi nogle visioner i EU, som vi går ind for.

Jeg er jo enig med hr. Keld Albrechtsen i, at de dagsordener, vi kan se nu, ikke er gode nok, og så må vi da være nogle, der sætter nogle andre dagsordener.

(Kort bemærkning).

Elisabeth Arnold (RV):

Jeg kan godt være enig med SF i, at der er mange ting i EU, som ikke fungerer godt nok. Der er mange grunde til at lave om på mange ting inden for EU, og det synes alle de andre 14 medlemslande også der er. Hvis vi nu begynder på at tage fat på alle emnerne og lægge dem alle sammen på bordet, så får vi en regeringskonference, som vil vare i årevis, og som vil blive spækket med mærkelige kompromiser, som vi så skal til at rede ud bagefter.

Men fru Anne Baastrup sagde også – og det sagde hun med meget stort eftertryk – at udvidelsen under ingen omstændigheder må tabes på gulvet. Min påstand er så, at hvis man begynder på det helt store bunkebryllup med at tage nye emner op i EU-traktaterne, så bliver udvidelsen tabt på gulvet, og det er det vigtigste projekt. Det står som den første linje i regeringens forhandlingsgrundlag: Målet er EU's udvidelse. Hvis ikke vi har det for øje, kan vi godt begynde på den store revision af det hele, som fru Anne Baastrup lægger op til, men jeg mener virkelig, det vil være at skyde sig selv i foden.

(Kort bemærkning).

Claus Larsen-Jensen (S):

For opræcist, siger fru Anne Baastrup. Jamen hovedmålet er udvidelsen, derfor smal dagsorden.

Så er fru Anne Baastrup imod dobbelt flertal. Ja, udvidelsen med de mange lande medfører i virkeligheden, at der bliver et stort flertal af små lande, som får en meget stor indflydelse i forhold til befolkningstal og andet, og hvis der ikke skal være total ubalance, bliver man nødsaget til at tage et vist hensyn til, at der er nogle lande af en vis størrelse, uden at det skal komme til at dominere hele denne udvikling. Kan fru Anne Baastrup ikke se det?

Og kan fru Anne Baastrup ikke se, at hele den diskussion om militær og krisestyring jo ikke er det, regeringskonferencen drejer sig om? Vi har jo i forvejen et forbehold på det her område, så det er sådan set temmelig uinteressant i den sammenhæng. Der er en masse af de øst- og centraleuropæiske lande, der er dødhamrende irriterede over, at vi nu åbner for seks nye lande, fordi det betyder, at de måske ikke lige så hurtigt eller måske lidt langsommere end ellers optages i EU. Er udvidelsen ikke det centrale for fru Anne Baastrup?

(Kort bemærkning).

Mimi Jakobsen (CD):

Jeg har nu hørt flere gange, og bl.a. fru Anne Baastrup påpeger det, at regeringens udspil var for dårligt, først og fremmest fordi det var upræcist. Jeg vil gerne spørge fru Anne Baastrup: Hvordan i alverden skulle det være andet? Der har ikke været ført en eneste forhandling. Jeg er ikke engang sikker på, at statsministeren har talt med den belgiske statsminister om det et eller andet sted under en middag, men jeg skal selvfølgelig ikke kunne sige det. Det kan vi jo lave en undersøgelseskommission, der kan finde ud af.

Men jeg vil da gerne spørge: Hvordan i alverden skulle en regering spille ud med andet end nogle hovedretningslinjer, en ramme, en første behandling som af et lovforslag? Så arbejder man sig efterhånden ned i stoffet, og dér har statsministeren og regeringen jo lovet at inddrage Folketingets partier.

Lad nu være med at bruge ethvert argument for at gå imod regeringen og dens EU-politik. Der må da være andet gods end det.

(Kort bemærkning).

Anne Baastrup (SF):

Det var dog en imponerende svada, jeg fik af fru Mimi Jakobsen.

Sagen er jo konkret den, at SF ønsker at sætte nogle dagsordener, som er anderledes og mere visionære end det her stykke papir, som regeringen har lagt op til. Vi lægger op til, at vi vil have en bred regeringskonference, og så får vi skældud over, at vi ikke synes, at regeringens oplæg simpelt hen er så fint.

Sagen er jo også den, og det er til hr. Claus Larsen-Jensen, at Socialdemokratiet har et grundlæggende problem. Socialdemokratiet kan ikke forstå, hvorfor SF ikke altid klapper i sine små hænder, hver gang Socialdemokratiet kommer med et forslag, men sådan er det bare ikke altid. Det her stykke papir er vi ikke enige i, fordi man lægger op til den der smalle regeringskonference.

Jeg vil godt sige endnu en gang til fru Elisabeth Arnold: Jeg mener simpelt hen, det er muligt, at vi kan køre begge dagsordener, nemlig hurtig udvidelse, og så ordner vi de forskellige elementer i en større, bredt anlagt regeringskonference, for vi mener ikke, at udvidelsen skal blokeres af en regeringskonference.

Jeg ved godt, at fru Elisabeth Arnold er uenig, men det er ikke desto mindre vores holdning.

(Kort bemærkning).

Mimi Jakobsen (CD):

Jeg kan sige meget om regeringens udspil, som CD støtter som det, det er, nemlig nogle rammer, men jeg vil aldrig betegne det som store visioner. Det er meget fornuftigt, det er meget praktisk at få de her ting ordnet, og de skal ordnes, men store visioner er der da ikke tale om.

Gå ud og tal til den danske befolkning om store visioner i spørgsmål om stemmevægte i Rådet; det skal nok klinge i mange millioners øren.

(Kort bemærkning).

Elisabeth Arnold (RV):

Til fru Anne Baastrup, som nævnte mig direkte og henvendte sig direkte til mig, vil jeg blot sige: Jeg synes, regeringens forhandlingsgrundlag er karakteriseret ved den yderste nøjsomhed. Der er taget det med af hensyn til udvidelsen, som er nødvendigt, og der er taget det med, der er tilstrækkeligt. Alt andet er overflødig, og det er ikke med.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Det er ikke, fordi jeg sådan set er i tvivl om det, men fordi jeg synes, det er meget vigtigt, at det bliver markeret, hvilke partier der vil give befolkningen et løfte om folkeafstemning, og hvilke der ikke vil, at jeg gerne vil sige til fru Anne Baastrup, at jeg naturligvis som en given ting går ud fra, at SF har den opfattelse, at det ikke er tilstrækkeligt, at en traktat godkendes i Folketinget, den skal naturligvis også forelægges befolkningen ved en folkeafstemning.

Jo flere partier, der markerer det klart her ved debatten i dag, desto bedre naturligvis for demokratiet.

Første næstformand (Ole Løvig Simonsen):

Fru Anne Baastrup og derefter hr. Kristian Thulesen Dahl som ordfører.

(Kort bemærkning).

Anne Baastrup (SF):

Jeg tror ikke, jeg behøver at kommentere hverken fru Mimi Jakobsen eller fru Elisabeth Arnold længere.

Til sidst til hr. Keld Albrechtsen: SF synes, det er absolut nødvendigt, at ændringer i Traktaten skal til folkeafstemning, uanset om det drejer sig om suverænitetssafgivelse eller ej. Vi kan jo alle sammen huske, og det synes jeg Venstre og De Konservative også skulle tænke over, at sagen jo er den, at hvis vi ikke havde haft en statsminister, der blev tilsidesat af et folketingsflertal i 1986, der sagde: Vi er fuldstændig ligeglade med, hvad I har sagt, vi sender det til en vejledende folkeafstemning, så gad jeg nok se, hvordan Danmark, de borgerlige, og især Socialdemokratiet havde haft det med den danske placering.

Folkeafstemningsinstitutionen støtter vi, men så skal jeg også samtidig sige, at vi ønskede ikke en folkeafstemning, fordi vi ændrede nogle stemmevægte, da Sverige, Østrig og Finland kom ind. Det ville simpelt hen være u hensigtsmæssigt, og jeg mener, at de partier, som ønsker folkeafstemning, når man laver ændringer i stemmevægten, har overskriften – kan I huske overskriften fra JuniBevægelsen – »Velkommen til 40 mio. polakker.« Det er dem, der ønsker folkeafstemning om institutionsændringerne.

Men det andet, ændringer af Traktaten, selvfølgelig afstemning. Forudsætningen for, at den danske befolkning har det styr, som den danske befolkning har, på, hvad der foregår i EU, er vores løbende folkeafstemninger.

Kristian Thulesen Dahl (DF):

På det seneste har flere EU-tilhængere været på banen. Befolkningen er blevet spurgt forkert, når man har stemt om EU-forhold, siger de. Det er ud fra en eller anden tanke om, at enten er man EU-tilhænger, eller også er man EU-modstander, og man skulle så kunne formulere et eller andet folkeafstemningstema, hvor man spurgte: Er du tilhænger af Europas Forenede Stater, eller er du tilhænger af Danmark som selvstændig nation? Så skulle man spørge en gang for alle, og så havde vi truffet vores beslutning. Intet imellem, overhovedet ingen andre valgmuligheder.

I Dansk Folkeparti finder vi sådan et udgangspunkt fundamentalt forkert. Vi skal selvfølgelig tage stilling til den retning, det samarbejde, Danmark er en del af, tager, og alle tidligere regeringskonferencer, når vi nu står over for en ny, har vist én vej, nemlig en vej, hvor vi fra dansk side har afgivet stadig mere magt til Den Europæiske Union. Der har altid lige været en grund til det. Vi skulle lige tage det her næ-

ste skridt, men så var det også det sidste, vi skulle, færdig med det. Alligevel har historien vist os, at det aldrig har været nok. Hver gang vi har sagt ja til én afgivelse af suveræniteten eller én afgivelse af magt fra Danmark til EU, har man ganske kort tid efter foreslået en ny.

Det gør man også nu, hvor vi står over for en ny regeringskonference, og allerede nu ved vi, at regeringskonferencen vil ende med, at Danmark afgiver mere magt til EU. Så kan vi kalde det suverænitetsafgivelse, eller vi kan kalde det reel afgivelse af magt, vi kan kalde det, at varetøret opløses, eller at vi overgår fra enstemmighed til flertal på en række politiske områder. Men det sige, der er hævet over enhver tvivl, når man skal sige det på dansk, er, at vi afgiver en lille bid mere af Danmarks selvstændighed til Den Europæiske Union. Vi er lidt nærmere forbundsstaten i EU, end vi var i går. Det er den retning, vi skal tage stilling til, og det er også det, vi skal, når vi diskuterer det fremlagte regeringspapir, som vi har fået forud for debatten her i dag.

Udvidelsen står centralt og står som en løftestang og et argument for, at man skal gennemføre det, der foreslås. Vi har altid været skeptiske over for, hvordan man i virkeligheden ville gennemføre udvidelsen. Vi ønsker ikke udvidelsen gennem mere union, vi ønsker ikke udvidelsen gennem det at give de store lande en løftestang til at få erobret mere magt på Danmarks bekostning. Vi ønsker udvidelsen gennem et fleksibelt samarbejde i Europa, et Europa, der sikrer de enkelte landes selvstændighed og suveræniteten, et Europa, der sikrer, at man kan samarbejde om de ting, man ønsker at samarbejde om, men være uden for andre dele af samarbejdet, altså ikke bare et fleksibelt samarbejde i EU's forstand, der går ud på, at nogle skal have lov til nu at gå videre, og så kan andre lande sådan lidt fodslæbende komme med, som det ofte formuleres, men et fleksibelt samarbejde, der reelt sikrer landenes selvbestemmelse og suveræniteten.

Så vi ønsker altså ikke udvidelsen gennem øget centralisering og ensretning, som foreslås fra flere andres sider.

Specielt har vi selvfølgelig fået en mere skeptisk indfaldsvinkel til udvidelsen, efter at det nu står klart, at Tyrkiet også bliver medlem af Den Europæiske Union på et tidspunkt. Hvornår ved vi ikke endnu, men at det bliver medlem, det står hævet over enhver tvivl, efter at man har gjort Tyrkiet til officielt kandidatland.

Med hensyn til folkeafstemning, som også har været diskuteret i forhold til det her, vil jeg sige på Dansk Folkepartis vegne, at vi naturligvis vil kæmpe for, at enhver afgivelse af magt fra dansk side også i de tilfælde, hvor vi går fra enstemmighed til flertal, naturligvis underkastes en folkeafstemning. Vi ved, hvor stor en forskel der er på Folketingets EU-holdning og befolkningens EU-holdning, og derfor er det naturligvis så afgørende, at det er befolkningen, der afgør, om vi afgiver magt til EU, og ikke Folketinget, som ikke i denne sag, vil vores påstand være, og vi mener, det er bevist gennem de folkeafstemninger, der har været, er repræsentativt for befolkningens EU-holdning.

Jeg har et enkelt spørgsmål til udenrigsministeren, jeg lige skal nå her i min ordførertale, og det er om forsvarsdimensionen, som jo skal behandles sideløbende i et parallelt spor, som man kalder det, til den egentlige regeringskonference:

Jeg har hørt kommissionsformand Prodi citeret fra et pressemøde i Riga, hvor kommissionsformanden har sagt, at et angreb på et EU-land skal betragtes som et angreb på EU, og at det er den stærkeste garanti, man kan give de nye ansøgerlande.

Jeg ved ikke, om udenrigsministeren er bekendt med den udtalelse på det pågældende pressemøde, som har været holdt for nylig, men hvis udenrigsministeren vil gøre sig bekendt med den, håber jeg i hvert fald, vi at kan få en klar dansk afstandtagen fra, at det er perspektivet for den sikkerhedspolitik, man skal diskutere i EU, for det vil jo lige præcis give EU karakter af at være det NATO, som jeg troede Danmark ville basere sin sikkerhedspolitik på.

Endelig skal jeg sige mere konkret med hensyn til regeringens papir, at vi mener, det er for uklart, som jeg tidligere har været inde på. Det er meget svært ud fra papiret konkret at finde ud af, hvad Danmark egentlig kan acceptere. Hvad vil Danmark f.eks. i forhold til EF-Domstolen, som er integrationistisk, som hele tiden driver integrationen frem. Hvad er vores forslag på det område?

Og der står, at Kommissionen skal holdes politisk ansvarlig, og at de enkelte kommissærer skal holdes politisk ansvarlige. Af hvem og hvordan? Det fremgår overhovedet ikke af papiret, og sådan kunne man nævne eksempel på eksempel. Det er jo også baggrunden for, at vi har fremsat vores eget forslag til vedtagelse,

hvor vi anbefaler, at man udarbejder et nyt udspil fra dansk side.

(Kort bemærkning).

Claus Larsen-Jensen (S):

Hr. Kristian Thulesen Dahl vil gerne have det til at se ud, som om Dansk Folkeparti er de eneste, der mener, at de forsvare dansk selvstændighed, identitet og kultur, og at de slår ring om land, folk og flag, men det er jo ikke rigtigt.

Tror hr. Kristian Thulesen Dahl seriøst, at 10 central- og østeuropæiske lande, der lige er sluppet fri af Sovjetunionens jerngreb, og Cypern og Malta frivilligt vil lade sig lempe ind i noget, der betyder, at deres selvstændighed, f.eks. de baltiske landes, skal opgives, og at Norge, som nu begynder at diskutere relationer til EU, egentlig vil opgive sin rolle som selvstændig nation? Og tror hr. Kristian Thulesen Dahl, at de øvrige 14 EU-lande også vil opgive den? Det kan man da ikke seriøst tro på.

Så vil jeg gerne spørge om: Ønsker hr. Kristian Thulesen Dahl, at EU udvides med de lande, som har søgt om optagelse? Vil Dansk Folkeparti have, at vi tilpasser institutioner, så vi kan foretage udvidelsen?

(Kort bemærkning).

Elisabeth Arnold (RV):

Det lød, som om hr. Kristian Thulesen Dahl sagde: Enhver udvidelse af EU er det samme som en suverænitetsafgivelse for Danmark. Den forståelse kunne man godt have ved at høre på hr. Kristian Thulesen Dahls ordførertale.

Jeg vil gerne spørge: Hvad er det for lande, som ikke må være med i EU, hvad er det for nogle lande, der er så slemme for vores suverænitæt, at vi ikke kan tåle at have dem med i selskabet? Tyrkiet blev nævnt, men der er sikkert andre lande, i hvert fald syd for Kongeåen, som ikke kan få lov at være med i det fællesskab, som vi nu har været med i i mange år.

Jeg vil gerne spørge hr. Kristian Thulesen Dahl: Hvad er det for betingelser, man skal opfylde for at være værdig til at optages i et samarbejde med Danmark, så Danmark ikke mister suverænitæt?

(Kort bemærkning).

Anne Baastrup (SF):

Det er lidt i forlængelse af fru Elisabeth Arnolds spørgsmål:

Jeg har opfattelsen af, at Dansk Folkeparti under ingen omstændigheder ønsker udvidel-

sen. Dansk Folkeparti vil fastholde EU på det nuværende antal medlemslande. Når Traktaten næste gang skal til afstemning, så vil vi se plakater fra Dansk Folkeparti, hvor der står: Stem nej, ellers kommer der X antal millioner mennesker ind i EU og i din egen baghave!

Er det ikke korrekt, at det er Dansk Folkepartis strategi? Vi kan lige så godt få den frem nu, således at vi slipper for at have de der fuldstændig tåbelige diskussioner, hvor det handler om, at hr. Kristian Thulesen Dahl forsøger at køre os alle sammen rundt i manegen.

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Jeg vil godt sige til hr. Claus Larsen-Jensen, at jeg vil da glæde mig, hvis Dansk Folkeparti ikke er de eneste, der forsvare danskheden og dansk selvstændighed osv. Alle, der ønsker at bidrage til at bevare Danmark som et selvstændigt land, vil jeg bestemt klappe i mine små hænder af. Det kan man regne med også i Socialdemokratiet.

Det er jo meget spændende at diskutere, hvad de der nye ansøgerlande egentlig mener: Nu et Malta et af de lande, som bliver nævnt, og det er et meget lille land, men jeg har forstået det sådan, at dér skifter flertallet hele tiden, om man ønsker medlemskab eller ej, og derfor skal man have ansøgningen kørt på plads og medlemskabet på plads på et bestemt tidspunkt, når det lige vipper rigtigt i forhold til befolkningens holdning til EU. Norge er et andet godt eksempel: Norge er blevet spurgt, om det ønsker være medlem, og det har stemt nej til medlemskabet.

Så et entydigt billede af, at befolkningerne ønsker medlemskab på de betingelser, der opstilles, kan man nok ikke give. Men ja, der er da nogle steder, hvor befolkningen også reelt ønsker det, og dér har vi også sagt: Jamen dér har vi ikke noget imod, at de bliver medlemmer, men selvfølgelig skal vi da have lov til at diskutere, på hvilke betingelse de bliver medlemmer, også hvilke betingelser der kommer til at gælde for EU.

Så siger fru Elisabeth Arnold, at jeg skulle have sagt, at suverænitetsafgivelse afgiver man, hver gang man udvider.

Det behøver man jo ikke, men det, der er lagt op til efter vores opfattelse, er, at vi skal afgive magt fra dansk side, når EU skal udvides, i et mere integreret Europa, hvor der er stadig flere

politiske områder, der afgøres ved flertal og ikke ved enstemmighed. Det forholder vi os til.

Så kan vi godt diskutere, hvad vi kalder det, og jeg anerkender Justitsministeriets jurister, der siger, at man formelt set ikke kalder det suverænitetssafgivelse, når man overgår f.eks. fra enstemmighed til flertal på et politisk område. Men jeg har altså fornemmelsen af, at vi afgiver indflydelse fra dansk side, når vi gør det, og det er det, det her handler om for os. Det afgørende er, hvor beslutningerne tages – om de tages her i landet, eller de tages af et flertal, og at Danmark kan blive nedstemt. Det er jo meget simpelt.

Så der er ikke nogen lande, der principielt ikke må være med. Det drejer sig om under hvilke betingelser.

Så står der i øvrigt i Traktaten, at det er en klub for europæiske lande, og det er jo derfor, man også godt kan diskutere, om Tyrkiet overhovedet kan være medlem ifølge eu's eget traktatgrundlag, men det tager man somme tider lidt løst på.

Så til fru Anne Baastrup: Jeg synes, det er en formålsløs debat at indgå i med fru Anne Baastrup at tale om, hvad Dansk Folkeparti gør om et år eller to. Godt nok har vi da langtidsplanlægning og planlægger vort arbejde, men jeg kan ikke sige noget om, hvordan vores kampagner vil være om et år, og selv om jeg kunne, ville jeg ikke fortælle fru Anne Baastrup om dem.

Jeg kan bare sige, at det er ikke et korrekt billede, fru Anne Baastrup giver af, at vi skulle være modstandere af udvidelsen. Det, vi taler om, er, på hvilke vilkår udvidelsen skal finde sted, og om vi skal have et mere fleksibelt Europa, hvor vi kan samarbejde om færre ting, eller vi skal have et mere integreret, centralistisk, ensrettet Europa. Og er det det, vi skal have for at sige ja til udvidelsen, så ønsker vi det ikke.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg vil bare sige til hr. Kristian Thulesen Dahl, at jeg har lagt mærke til, at Dansk Folkeparti har indtaget det synspunkt – jeg håber, at hr. Kristian Thulesen Dahl klart og tydeligt vil demtere det i dag – at Tyrkiet ikke har ret til optagelse i EU.

Det er et synspunkt, som er ødelæggende for enhver form for unionsmodstand, i hvert fald for en anstændig unionsmodstand. Det vil jeg

gerne sige meget klart. Derfor håber jeg, at det synspunkt kan blive demteret og manet i jorden i dag, for nu har fru Anne Baastrup henvist til en uheldig bemærkning, der faldt i noget materiale, som var påstemplet JuniBevægelsens navn, men det her med Tyrkiet går altså simpelt hen ikke.

(Kort bemærkning).

Claus Larsen-Jensen (S):

Jeg savner stadig væk et svar på, om Dansk Folkeparti vil acceptere, at lande, der demokratisk beslutter, at de ønsker medlemskab, og som i øvrigt opfylder de klare betingelser, der gælder for at blive medlem af EU, rent faktisk kan optages.

Jeg vil også spørge hr. Kristian Thulesen Dahl: Hvis svaret er ja, betyder det så også, at man skal ændre institutionerne, så det rent faktisk er muligt at udvide foreningen sådan, at alle kan få lov til at være med til at træffe beslutningerne?

Så vil jeg gerne sige, at jeg mangler et svar på det spørgsmål, jeg stillede: Tror hr. Kristian Thulesen Dahl, at alle de andre lande, der nu så gerne vil være med i den her forening, vil nedlægge sig selv som selvstændige nationer? Herunder som det sidste spørgsmål: Bliver det et mere ensrettet Europa, at vi bliver 25-30 lande? Er virkeligheden ikke, at det udvikler sig til et meget mere differentieret Europa med respekt for de enkelte lande?

(Kort bemærkning).

Elisabeth Arnold (RV):

Hr. Kristian Thulesen Dahl har nogle glimrende talegaver, og han forklarede angående suverænitetssafgivelse, at det godt kan være, at det ikke er suverænitetssafgivelse, men vi mister i hvert fald indflydelse, og hvis vi ikke mister indflydelse, så mister vi i hvert fald magt. Så det var jo en meget interessant leg med ord.

Men jeg vil gerne stille et spørgsmål til hr. Kristian Thulesen Dahl i forbindelse med udvidelse og suverænitetssafgivelse: Hvordan kan det være, at lande som Portugal, Irland og Finland er hundrede og tyve procents europæere og er begejstrede for at være medlemmer af EU, fordi de netop siger: Vi har vundet suverænitet ved at være medlemmer af EU. Vi er altid blevet betragtet som et halehæng til vores store nabolande, som vi har haft meget store historiske problemer med, men efter at vi er blevet medlemmer af EU, har vi vores egen stemme; vi

har vores egne synspunkter, vi bliver betragtet som et selvstændigt land, og vi kan agere fuldstændig uden at tænke på, hvad vores store nabo plejer at sige til os at vi skal gøre.

Hvordan kan det harmonere med, at Danmark mister suveræniteten, hver gang der kommer en udvidelse af EU?

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Jeg vil først sige til hr. Keld Albrechtsen: Nej, men det er såmænd ikke så galt forstået endda. I Dansk Folkeparti tager vi det nu helt afslappet, og vi mener faktisk ikke, at Tyrkiet bør være medlem af EU. Og vi mener samtidig, at det er et tåbeligt tidspunkt, altså ved december-topmødet, man inviterer Tyrkiet som kandidatland. Altså helt ærligt, vi står i en situation, hvor man nedfryser de diplomatiske forbindelser til et venligsindet medlem af klubben, Østrig, samtidig med at man så indbyder Tyrkiet, som har store problemer med at overholde menneskerettighederne, med i klubben. Hvis det er Enhedslistens kop te og det er sådan, udenrigspolitikken skal føres, så er det jo Enhedslistens holdning, og det må vi jo tage til efterretning, men det er ikke Dansk Folkepartis.

Så skal jeg sige til hr. Claus Larsen-Jensen, at vores udgangspunkt jo hele tiden har været – og det har jeg også gjort rede for i flere debatter – at lande, som ønsker medlemskab af EU, skal vi se positivt på bliver medlemmer, og så har vi selvfølgelig sagt, at der står i Traktaten, at europæiske nationer kan blive medlemmer af EU. Det giver så en afgrænsning af, hvem det er, der kan søge. Det må jeg vel gå ud fra at hr. Claus Larsen-Jensen er enig med mig i.

Men det, der er afgørende for, om vi så siger ja til den konkrete udvidelse, er selvfølgelig, på hvilke vilkår den skal finde sted. Og hvis den skal finde sted på vilkår, der efter vores opfattelse skaber øget centralisering og ensretning – øget brug af flertalsafgørelser for at tryne de lande, der ikke lige vil et eller andet bestemt, så skal de bare sparkes til rette og den slags – altså hvis det er den form for unionsopbygning, man ønsker for at skabe rum for udvidelsen, så synes vi ikke, det er særlig sympatisk.

Det skaber altså ikke et mere differentieret EU at få flere med, når det samtidig er således, at man vil gøre mere brug af flertalsafgørelser. Det er jo lige præcis, fordi man ved, at det bliver besværligt at skabe ensretningen, når der er 25 lande med, hvis ikke man har flertalsafgørel-

serne som et brugbart instrument. Det er jo derfor, man vil have det, og det skaber selvfølgelig den her ensretning, som vi er bange for.

Fru Elisabeth Arnold spørger: hvorfor er nogle lande nu så begejstrede? jeg hæfter mig meget ved, at alt, hvad der står for mig, viser, at danskerne, det danske folk, er nogle af dem, der er allermost oplyste om EU-forhold, og det er samtidig et af de lande, der har den befolkning, der er mest skeptisk. Og det tror jeg har en meget klar og fornuftig sammenhæng, for jeg tror, at danskerne er meget bevidste om, at de ikke ønsker at ende som en delstat i et Europas Forenede Stater, men at størstedelen af den danske befolkning ønsker at bevare Danmark som en selvstændig og uafhængig nation.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg er ked af hr. Thulesen Dahls svar, for hans svar er jo i virkeligheden, at selv om Tyrkiet bringer menneskerettighedsspørgsmålet i orden – og det er ikke i orden i dag, men i det øjeblik man sikrer kurdernes rettigheder – så vil hr. Kristian Thulesen Dahl stadig væk ikke acceptere Tyrkiet som medlem, fordi hr. Kristian Thulesen Dahl ikke bryder sig om de mennesker, der bor i Tyrkiet og den religion, som de fleste af dem har.

Det synes jeg simpelt hen ikke er et acceptabelt synspunkt, det må jeg sige, og hvis dette synspunkt bliver sat i forbindelse med unionsmodstanden, så har unionsmodstanden et problem. Derfor er jeg nødt til at sige det så skarpt og så klart, som jeg kan, ved den her lejlighed. Og jeg vil endnu en gang indstændigt opfordre Dansk Folkeparti til at overveje det spørgsmål meget, meget nøje, for det er et spørgsmål, der kan tilføje unionsmodstanden ubodelig skade.

(Kort bemærkning).

Claus Larsen-Jensen (S):

Til hr. Kristian Thulesen Dahl vil jeg sige: Hvis man gerne vil have lande med, der i øvrigt opfylder betingelserne, hvad vil man så gøre, når man kun kan udvide med fem lande, når der er flere ansøgerlande? Hvorfor vil man ikke acceptere, at institutionerne tilpasses? Det vil jeg gerne have et svar på.

Det andet, jeg vil spørge om, er: Er det ikke sådan i den eksisterende traktat, at det er fuldstændig klokkeklart, hvilke betingelser landene skal opfylde for at blive medlemmer, og dem er

der en række lande, inklusive Tyrkiet, der ikke opfylder på nuværende tidspunkt.

Jeg vil også sige til spørgsmålet om flertalsafgørelser: Er sandheden i virkeligheden ikke, at når vi diskuterer det her, så er det ikke et spørgsmål om, hvorvidt vi skal afgive suveræniteten, men et spørgsmål om, at der er nogle områder, hvor vi som danskere har nogle vitale interesser, f.eks. på miljøområdet og på skatteområdet, hvor vi risikerer at få trukket tæppet væk under os, hvis ikke vi er med til at lave nogle fælles spilleregler, som gælder for det europæiske kontinent? Er det at afgive suveræniteten? Er det ikke at udvide den danske suverænitet?

(Kort bemærkning).

Mimi Jakobsen (CD):

Hr. Thulesen Dahl lever jo daglig i Folketinget, men får vel ikke gennemført sin politik hver dag og får vel ikke sin vilje hver dag. Det er da i hvert fald ikke min oplevelse af det. Jeg tror såmænd heller ikke, det er hr. Kristian Thulesen Dahls. Nu er der jo selvfølgelig det, at håbet beskammer jo ingen.

Jeg vil gerne spørge hr. Thulesen Dahl: Hvad er det, der er så forfærdeligt ved flertalsafgørelser? Det lever vi andre med hver dag, og det ærgrer vi os lidt over hver dag, men ikke desto mindre er vi med og får indflydelse, hvis vi vel at mærke ikke sætter os selv fuldstændig udenfor ved at være imod alt og alle. Hvad er det, der er så forfærdeligt ved det? Er det det, at EU overhovedet bliver i stand til at træffe nogle beslutninger? Er det i virkeligheden dér, det ligger? For det ønsker hr. Thulesen Dahl overhovedet ikke, uanset at disse problemer måske kun kan løses på tværs af landegrænserne.

Det er fuldstændig illusorisk at tro, at et EU kun kan operere med enstemmighed. Det er nonsens.

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Først til hr. Keld Albrechtsen: Jamen man må jo også tage den traktat alvorligt, som ligger. Der står, at europæiske lande kan søge optagelse i Den Europæiske Union. Jeg opfatter ikke Tyrkiet som et europæisk land, det gør jeg ikke. Det kan andre så gøre, og jeg vil meget gerne bede om, at de, der opfatter Tyrkiet som et europæisk land, vil redegøre for, hvordan de mener at kunne opfatte Tyrkiet som et europæisk land.

Allerede dér mener jeg at Traktaten har sat en afgrænsning, og det må jo være sådan, at man sætter en afgrænsning. Er det udgangspunktet for ordførerne, der er heroppe og spørger om Tyrkiets stilling, at alle, der ønsker det, uanset hvor de er placeret, skal have mulighed for at søge om medlemskab af Den Europæiske Union. Skal der slet ikke være nogen grænser?

Hr. Claus Larsen-Jensen siger, at der er nogle praktiske ændringer, som må foretages, for at udvidelsen kan finde sted. Jamen det er der jo, men man kan gå to veje:

Man kan sige, at man ønsker et stadig mere integreret EU-samarbejde, man ønsker en union, der fungerer stadig mere centralistisk, stadig mere ensrettet. Så er det jo rigtigt, så skal man gennemføre de praktiske ændringer, der foreslås, med flere flertalsafgørelser osv. osv., hvor man kan tryne de enkelte lande, der ikke ønsker at være med i den der ensretningsmodel. Det er jo klart. Sådan må det jo være.

Vores udgangspunkt er et ganske andet. Det er et mere fleksibelt opbygget samarbejde, der gør, at nationalstaternes interesser ikke trædes under fode, som de gør i dag, altså at man i højere grad respekterer de enkelte landes forskellighed, og at man ikke skaber den her ensretning, og hvis man ville det, kunne man også godt foretage udvidelsen og dermed også respektere de lande, der kommer ind i Unionen – deres særheder eller egenheder, eller hvad vi skal kalde dem. Det synes vi er den vej, vi bør gå.

Så må jeg sige til fru Mimi Jakobsen, tror jeg – jeg har bare skrevet MJ, men det står vist for fru Mimi Jakobsen – at det er jo godt at have humoristisk sans, når man hører fru Mimi Jakobsen, både når jeg hører hende, og når jeg læser udtalelser fra fru Mimi Jakobsen, for at svinge sig op og sige, det er nonsens, at man ikke bare sådan stemmer hinanden ned, synes vi er et helt forkert udgangspunkt.

Det, det handler om, er i virkeligheden, om man ønsker at respektere hinanden, om man ønsker at respektere landenes ret til forskellighed. Hvis man har det udgangspunkt, altså respekten for de enkelte landes egne måder at ville gøre nogle ting på, og ønsker, at det skal være fremme i samarbejdet, så er det jo ikke nonsens at gå ind for, at vi ikke bare skal have en hel masse nye flertalsafgørelsesområder. Tværtimod er det såre fornuftigt.

(Kort bemærkning).

Elisabeth Arnold (RV):

I geografi er der af og til nogle, der bruger udtrykket, at set fra Danmarks side begyner Asien i Malmø, Afrika i Kruså.

Det er faktisk sådan, at Tyrkiet er medlem af Europarådet og har været det i mange, mange år, et besværligt medlem af Europarådet ganske vist, men Tyrkiet er faktisk et europæisk land, og det har man for flere årtier siden indset i Europarådet.

Men jeg har nu i øvrigt heller aldrig nogen sinde oplevet Dansk Folkeparti have nogen som helst interesse i, hvad Europarådet laver, hverken på menneskerettighedsområdet eller på andre områder. Men Tyrkiet er faktisk medlem af Europarådet, fordi Tyrkiet er et europæisk land.

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Det er selvfølgelig de samme interesser, man plejer i forhold til medlemskab af Europarådet, som der er i forhold til medlemskab af Den Europæiske Union: Der er et pres for at få Tyrkiet med af sikkerhedspolitiske årsager, og derfor er man villig til fuldstændig at skævvride al normal tankegang i forhold til geografi. Det er også det, fru Elisabeth Arnold giver udtryk for her.

Så bare den her lille krølle med hensyn til Europarådets arbejde: Jo, der er i hvert fald tider, hvor vi er ganske opmærksomme på, hvad Europarådet går og laver, og det er, når det vil begynde at blande sig og give karakterer til enkelte partier. Der er vi selvfølgelig ganske opmærksomme og faktisk også særdeles aktive i Europarådets arbejde. Det er nødvendigt af og til, for at Europarådet ikke skal lave nogle ganske fatale brølere.

Første næstformand (Ole Løvig Simonsen):

Fru Mimi Jakobsen som ordfører.

Mimi Jakobsen (CD):

Jeg ser til min bekymring på uret, at denne debat begynder at strække sig til, at halvdelen eller lidt mere end halvdelen af tiden er brugt på dagens mest brændende spørgsmål, nemlig om statsministeren havde set et fakhoved, og hvordan det var blevet fjernet. Derfor skal jeg da fatte mig i korthed i disse smådetaljer omkring Europas fremtid.

Jeg vil starte med at sige, som jeg gjorde om regeringens udspil, at vi kan støtte det. Det er

gode rammer. De er ikke for præcise. Det skal de heller ikke være. Selve regeringskonferencen og de ændringer, der skal ske, drejer sig om nogle tekniske ting, som skal bringes i orden. Det er ikke særlig interessant, og alene af den grund burde man ikke genere danskerne med en folkeafstemning.

Men det, der derimod er det helt store og interessante spørgsmål, er, hvad der skal komme bagefter. Og der er i hvert fald to store grunde til, at man må ønske denne regeringskonference alt muligt held og lykke, både hvad det tidsmæssige og hvad det indholdsmæssige angår:

For det første er der de millioner af mennesker, som vi nu på 10. år udstikker løfter til: Nu skal de nok, og nu skal vi nok, og nu skal det ske, og nu varer det ikke så længe! Jeg håber på denne gang. Jeg er i hvert fald sikker på, at uanset at der måske her sidder partier, der ønsker bredere dagsordener og mener, at tiden ikke gør så meget, så vil der være en del øst-europæiske lande, der vil være dybt bekymrede, hvis det her glider endnu en gang. Det er den ene grund.

Den anden grund til, at det er så vigtigt, det, der skal ske bagefter, og hvorfor denne regeringskonference med alle sine tekniske ting også er vigtig, er, at der skal nok være modstandere, der nu – og vi hører det jo allerede i dag – siger, ja, nu skal der være endnu mere enighed, endnu mere strømlinethed, endnu mere hængensammen og ensrettedhed.

Det, det drejer sig om, er, at dette er et utrolig vigtigt projekt, en utrolig vigtig indsats imod det, der i alt for høj grad ligger i tiden, og som starter med – som man kan bemærke det rundt omkring i det danske samfund – en stigende møven sig selv frem på bekostning af fællesskabet.

Jeg så forleden dag i et udenlandsk land på CNN, at nu kan man også få sine egne CNN-nyheder, for de nyheder, alle de andre ser, er jo ikke gode nok til mig, egoet; jeg skal vælge mine egne nyheder – vi skal snart vælge eller sammensætte vores egne tv-programmer ved hjælp af alle mulige teknikker – fællesskabets tilbud er da ikke godt nok til mig.

Alle foreningerne begynder efterhånden at dreje sig ikke om fællesskab, men om, at nu skal jeg have promoveret mine muskler eller min musik eller mit udseende eller et eller andet. »Mig« skal frem her i verden.

Det kan endda gå, og det er selvfølgelig en helt anden debat, men på et eller andet tids-

punkt breder den tendens sig til regeringer og lande i Europa, og så bliver det farligt.

Derfor gælder det stik modsatte af, hvad hr. Thulesen Dahl proklamerer og missionerer for: Det gælder om at få disse lande til at hænge bedre og bedre og bedre sammen, så de forpligter sig til at afgive noget af denne her højt besungne selvbestemmelse og egoisme. For jo mere valgfrihed, jo mere liberalisme, man lægger ind i det både fra individets side og fra landenes side, jo mere utøjlet man opfører sig, desto større chance er der for, at Danmark falder fra hinanden.

Det er faktisk truslen mod den højt besungne danskhed, nemlig at man frasiger sig fællesskabet og kører derudad, fordi nu skal »mig« på banen.

CD bakker varmt op bag regeringens bestræbelser. Der skal nok være et eller andet undervejs, vi kan skændes lidt om, men vi ønsker i hvert fald regeringskonferencens deltagere alt muligt held og lykke med at få denne nødvendige, halvkedelige proces overstået.

Det samme kan jeg jo sige om forslaget til vedtagelse her: Det er ikke meget visionært, det er lidt halvkedeligt, med det er nødvendigt, og vi er jo medforslagsstillere, så vi stemmer da for det.

Elisabeth Arnold (RV):

Jeg vil gerne på Det Radikale Venstres vegne tage tråden op fra den forrige ordfører, fru Mimi Jakobsen fra CD, for jeg synes, det var en meget, meget rigtig betragtning, at denne lille nationalegoisme jo præcis er den, som bliver tøjlet i EU. Og det er såmænd ikke blot den danske nationalegoisme, vi kan græde over, det er også den nationalegoisme, som stormagter har og især har haft. For er der noget, EU har været godt for, så er det at tæmme stormagterne i Europa, så de trods alt får mindre indflydelse, end de ville have, hvis de var fuldstændig ubundne.

Oplægget til den kommende regeringskonference er beskedent. Det er nøjsomt, og det skal det også være. Vi skal ikke forhandle om mere end det, der er nødvendigt og tilstrækkeligt for at få udvidelsen til at køre i et hurtigere tempo, end det er sket indtil nu. Der er ingen overflødige ting med, som ikke kommer udvidelsen ved.

Det, det handler om, er at få gjort dét færdigt, som ikke blev gjort færdigt i midten af 1990'erne, da vi havde konferencen op til Amsterdam-

processen, og hvor vi ikke fik gjort rede for, hvordan Kommissionen skulle sammensættes ved en udvidelse, hvordan stemmевægtene skulle fordeles, hvordan vi kunne få flere flertalsafgørelser, og hvorledes Europa-Parlamentets beslutningstagen skulle tillempes et større antal medlemslande – kort sagt institutionelle ændringer tilpasset en større medlemskreds.

Det synes vi er fornuftigt, og det er på høje tid, at vi tager fat på det. Vi ønsker også, at vi får en hurtig afslutning på regeringskonferencen, så vi ikke skal skuffe de mange ansøgerlande med yderligere udsættelse af tidspunktet for deres endelige optagelse i EU.

Grundlaget for forhandlingerne er ikke fundamentalt ændret siden 1995, da vi sidst udførte et forhandlingsoplæg, og det bærer det nuværende forhandlingsoplæg også præg af. Der er ikke meget nyt. Det skal der heller ikke være. Hvis der er det, risikerer vi blot, at udvidelsesprocessen bliver forsinket, og det ønsker vi fra radikal side under ingen omstændigheder.

Jeg vil blot nævne en enkelt ting til sidst om en eventuel folkeafstemning:

Det er ikke Det Radikale Venstres ønske, at der skal være folkeafstemning om ændringer, som blot bliver til som et ønske i forbindelse med en udvidelse. Vi har ikke haft folkeafstemning om nogen af de tidligere udvidelser. Det kan meget nemt blive en ønskeafstemning for eller imod nogle bestemte lande: Vil man have dem med, eller vil man ikke have dem med? Den slags bryder vi os bestemt ikke om. Lande, som opfylder betingelserne, skal optages, uanset om den danske befolkning kan lide de pågældende personer eller ej.

Hvis der er noget i traktaten, som er modstridende mod grundlovens § 20, eller som indebærer suverænitetsafgivelse, skal der naturligvis en folkeafstemning til, men ellers mener vi ikke, at det er rimeligt at sende sådan noget ud til folkeafstemning.

Vi håber også, at forhandlingerne kan få et hurtigt og smertefrit forløb, og at vi kan få en fornuftig og tillempet traktat, som passer til et udvidet EU.

Vi støtter naturligvis det fremsatte forslag til vedtagelse, som vi er medforslagsstillere til.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg vil godt spørge fru Elisabeth Arnold, om det ikke kan bekymre hende, at man i en situation,

hvor afstanden mellem elitens union i Bruxelles og den almindelige befolkning helt åbenlyst bliver større og større og det demokratiske under-skud i EU vokser og formentlig også vil vokse som følge af den her traktat, fordi den medfører yderligere magtkoncentration, ikke vil spørge befolkningen.

Kan fru Elisabeth Arnold ikke se, at der simpelt hen er en fundamental demokratisk brist i den tankegang, som eliten lægger frem i den her sag. Man siger: Den her traktat er for indviklet, for vi har nemlig skrevet den så indviklet, at den ikke er til at forstå, og fordi den nu er så indviklet, er de for dumme til at stemme om den.

Jamen det er jo det, man siger, og kan man så forvente, at befolkningen på et senere tidspunkt vil bakke op bag den union? Det kan man da ikke. man kan forvente det modsatte.

Jeg må indrømme, at netop med Det Radikale Venstre og partiets demokratiske baggrund, som jeg har stor agtelse for, er det mig ubegribeligt, at man ikke kan se, at kæden er hoppet af.

Elisabeth Arnold (RV):

Til hr. Keld Albrechtsen vil jeg sige: Det var altså ikke den cykel, jeg cyklede på. Jeg sagde ikke noget om, at Traktaten var for indviklet, eller at det var noget, folk ikke kunne forstå.

Jeg mener ikke, det er rimeligt, at vi har afstemning om, hvorvidt der skal optages nye lande eller ej. Det var det, jeg sagde. Jeg har ikke udtalt mig om folkeafstemninger generelt. Det har jeg faktisk overhovedet ikke. Men jeg sagde: Jeg mener ikke, det er rimeligt, at vi skal stemme om, hvorvidt vi vil have nogle andre medlemmer med i EU. Vi stemte jo ikke om Sverige, Finland, Østrig, Irland. Og andre lande – Spanien og Portugal – har vi jo heller ikke stemt om. Dem har vi optaget, fordi de pågældende lande opfyldte betingelserne på det daværende tidspunkt, og så blev de optaget i EU.

Jeg synes ikke, det er rimeligt, at vi i Danmark f.eks. skal bestemme, om et land, hvis befolkning til fulde opfylder betingelserne, kan blive medlem af EU. Jeg synes ikke, det er rimeligt, at vi i Danmark skal sidde og sige, at dem vil vi ikke have med. Den slags folkeafstemninger bryder jeg mig ikke om. Jeg har ikke udtalt mig om kompleksiteten af problemstillingen.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Jamen jeg er da i og for sig glad for, at jeg har misforstået fru Elisabeth Arnold, og undskylder naturligvis for det; så kan jeg jo i hvert fald leve i håbet et minut endnu. Men så vil jeg gerne spørge fru Elisabeth Arnold: Skal det så betyde, at Det Radikale Venstre godt er klar over, at hvis man laver nye spilleregler for magtens fordeling, og det er jo forfatningsstof, vi snakker om, så skal det naturligvis til folkeafstemning?

Dér vil jeg jo netop igen henvise til Det Radikale Venstres tradition for demokrati, og derfor betragter jeg det næsten som fundamentalt, at fru Elisabeth Arnold nødvendigvis må give tilsagn om en folkeafstemning. Hun kan dårligt andet.

(Kort bemærkning).

Elisabeth Arnold (RV):

Jamen jeg vil ikke give tilsagn om en folkeafstemning vedrørende optagelse af nye medlemslande i EU. Det mener jeg ikke er egnet for en folkeafstemning.

Jeg synes, folkeafstemninger er udmærkede, hvis man vel at mærke ved, hvad et ja og et nej betyder. Så er det helt fint. Jeg mener f.eks., at Den Økonomiske og Monetære Union – ØMU'en – er ganske velegnet til en folkeafstemning. Man ved, hvad et nej betyder. Det er det, vi har nu. Man ved, hvad et ja betyder. Det kan man se i de 11 lande, der er medlemmer af euroen.

Det er en meget fin problemstilling. Den er enkel, og den er let at gå til, og dér kan man sige: Konsekvensen af et nej er, at vi bliver, hvor vi er. Konsekvensen af et ja er, at vi tilslutter os de 11 lande, der er der i forvejen. Konsekvensen af ens stemmeafgivelse skal være klar, inden man går til stemmeurnen.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg troede, det var lykkedes mig at gøre mit spørgsmål klart, men det er åbenbart ikke tilfældet. Men jeg spurgte faktisk fru Elisabeth Arnold, om ikke Det Radikale Venstre kunne give tilsagn om, at vi naturligvis skal have en folkeafstemning om de nye spilleregler, som bliver vedtaget i Nicetraktaten, den traktat, som i øjeblikket er under forhandling på en regeeringskonference, som fru Elisabeth Arnold formentlig må have hørt om, og som fører til ved-

tagelsen i Frankrig til december af en ny unionstraktat.

Vil Det Radikale Venstre give tilsagn om, at den unionstraktat, hvis Danmark skal tiltræde den, først skal forelægges for vælgerne ved en folkeafstemning? Nu tror jeg ikke spørgsmålet længere vil kunne misforstås.

(Kort bemærkning).

Elisabeth Arnold (RV):

Den Nicetraktat, som hr. Keld Albrechtsen åbenbart allerede kender udfaldet af, kender jeg altså ikke. Og jeg vil bare sige, hvis der ikke overlades nye beføjelser til de internationale institutioner, vi er medlem af, så skal der ikke være folkeafstemning.

Keld Albrechtsen (EL):

Vi har jo haft to vigtige diskussioner i dag. Den ene diskussion handler om den demokratiske fremgangsmåde i regeringskonferencen i forbindelse med den traktat, som nu er undervejs. Efter min opfattelse taler vi her ikke bare om en traktat, men faktisk om noget, som er på vej til at blive en forfatning – en grundlov – for en union.

Vi taler altså om forfatningsstof, og dér synes jeg, udgangspunktet må være, at den eneste måde, hvorpå en forfatning på en bæredygtig måde nogen sinde kan vedtages, er ved, at den vedtages af den befolkning, som den omfatter. Det er et grundlæggende princip i al demokratisk forfatning, at magten kun kan udspringe fra folket selv og ikke kan trækkes ned over hovedet på folket ved, at man f.eks. vedtager det alene i et parlament.

Når det gælder forfatningsanliggender, må det være befolkningen selv, der træffer beslutningen. Og jeg synes simpelt hen, at vi står med et fundamentalt problem for det danske demokrati, hvis man nu vil afbryde den tradition, som vi har haft siden 1986, for, at den slags ting afgøres ved folkeafstemning.

I 1986 havde vi jo den situation, at et flertal i Folketinget sagde nej til en traktat. Jeg var selv et af de medlemmer af Folketinget på det tidspunkt, som stemte imod traktaten i Folketinget. Så sagde et mindretal i Folketinget: Vi ønsker at appellere den sag til vælgerne. Så sagde vi fra flertallets side: Ja, naturligvis. Naturligvis må det være befolkningen selv, der tager stilling til en ny traktat. Så fik vi en folkeafstemning. Den tabte det flertal, som jeg tilhørte på det tidspunkt i Folketinget. Det blev et ja til traktaten.

Nu står vi i den situation, at der er et andet flertal her i Folketinget, som efter al sandsynlighed vil sige ja til en traktat, men det flertal har ikke den fairness, at de siger, at mindretallet, unionsmodstanderne, kan appellere sagen til vælgerne. Næh, den appelret gælder kun for tilhængerne. Den gælder ikke for modstanderne. Sådan er demokratiet fordelt i den her sag.

Samtidig ser vi så det problem, at flere ordførere, bl.a. hr. Jacob Buksti og fru Charlotte Antonsen, har lagt op til, at der skal puttes en eurofolkeafstemning ind foran regeringskonferencen, altså engang i løbet af efteråret. Det er også et dybt udemokratisk element, og hvorfor er det det? Ja, det er det, fordi på regeringskonferencen vil der blive udarbejdet ændringer af de traktatbestemmelser, der gælder for euroen. Det vil sige, at hvis man stemmer om euroen, før regeringskonferencen er afsluttet, så ved man ikke, hvad det er for en euro, man tager stilling til.

Og det er måske lige netop årsagen til, at man pønser på at holde den folkeafstemning, før regeringskonferencen er slut, for hvis der så kommer bestemmelser om harmonisering af arbejdsmarkedspolitikken, f.eks. et endegyldigt farvel til den danske overenskomstmodel, de frie forhandlinger osv., ja, så skulle det jo nødvendigvis stå klart på det tidspunkt, hvor der stemmes om euroen. Så ville det nok blive vanskeligt at få vedtaget euroen.

Derfor må jeg sige, at det demokratiske underskud i den her sag altså vokser dag for dag.

Så er der det grundlæggende problem, synes jeg, at de østeuropæiske lande svigtes. Man bruger som påskud, at det skal være nødvendigt med en ny traktat for at sikre udvidelsen, men det eneste, udvidelsen medfører for de østeuropæiske lande, er nye besværligheder. Det er nye bestemmelser om ny flertalslovgivning, som disse lande så også skal tilpasse sig for at komme ind i EU. Der er intet i traktaten, der hjælper de østeuropæiske lande med at komme ind i EU. Der er mig bekendt ingen af de østeuropæiske lande, der har bedt om, at der skulle laves en ny traktat, før de kommer ind i EU, og der er heller ingen af de østeuropæiske lande, der bliver spurgt om deres holdning til den traktat, som de skal leve under.

Hvad er det for et demokrati, hvor man tilbyder medlemskab, men ikke giver de nye medlemmer lov til at have indflydelse på de spilleregler, der skal gælde for den union, som man så gerne vil have dem til at være medlem-

mer af? Heller ikke her er det demokratiet, der er udpræget dominerende i fremgangsmåden.

Så jeg synes sådan set, at vi står med et stort problem med hensyn til selve den fundamentale fremgangsmåde omkring disse her ting, og jeg synes, at hvis det var udvidelsen, det virkelig kom an på – dér har Enhedslisten f.eks. lige fremsat et forslag til folketingsbeslutning om genforhandling af »Dagsorden 2000« og hele økonomien – så var det det, man skulle koncentrere kræfterne om, for det er de problemer, der står i vejen for udvidelsen. Det er de problemer, man så i stedet for at sidde og forhandle om mere magt til Prodi skulle se at få løst.

Jann Sjursen (KRF):

Kristeligt Folkeparti ønsker en smal regeringskonference, hvor hovedformålet helt klart er at få banet vejen for en udvidelse af fællesskabet, og hvor hovedopgaven derfor også må være at få løst de institutionelle spørgsmål, som ikke blev løst med Amsterdamtraktaten. Det er især de spørgsmål, der vedrører stemmevægte i Ministerrådet, Europa-Parlamentets sammensætning og ditto for Kommissionens vedkommende.

Regeringen har fremlagt sit forhandlingsoplæg og har også forsøgt, om jeg så må sige, at sælge dette forhandlingsoplæg til Folketingets partier.

Vi har fra Kristeligt Folkepartis side ikke købt det forhandlingsoplæg, fordi vi fandt, at betalingen skulle erlægges i form af en blankocheck. Med det mener jeg, at forhandlingsoplægget er, set med Kristeligt Folkepartis øjne, meget løst formuleret og i udgangspunktet giver regeringen meget vide rammer for forhandlingerne under regeringskonferencen, f.eks. i spørgsmålet om flere flertalsafgørelser i Ministerrådet og om overførsel af mere magt til Europa-Parlamentet. På disse punkter er det usikkert, hvad regeringen egentlig vil arbejde for eller arbejde imod, acceptere osv.

Når det gælder spørgsmålet om stemmevægte i Ministerrådet og om Kommissionens sammensætning, kan jeg godt sige, at vi dér kan tilslutte os regeringens forhandlingsoplæg, også selv om det kan betyde, at Danmark formelt set mister indflydelse, f.eks. ved ændrede stemmevægte i Ministerrådet. Det er vi sådan set parate til, fordi vi tillægger udvidelsen af Fællesskabet, det, at der kommer til at sidde flere lande med omkring bordet, lande fra Central- og Øst-europa, enorm betydning for Europa som hel-

hed. Og når ret skal være ret, er vi egentlig også af den opfattelse, at vi reelt får endnu større indflydelse på EU som sådan og i den forbindelse også på Europa, netop ved at der kommer flere lande med i fællesskabet.

Lad mig bare afslutningsvis – for jeg synes ikke, der er nogen grund til at forlænge debatten – yderligere sige, at hvad angår de forslag til vedtagelse, der er fremsat, kan vi ikke tilslutte os nogen af disse fra Kristeligt Folkepartis side, heller ikke det forslag til vedtagelse, som egentlig i udgangspunktet kan se meget sympatisk ud, og som er fremsat af partier, der repræsenterer et flertal her i Folketinget, fordi det netop tager udgangspunkt i det forhandlingsoplæg, som regeringen har fremlagt, og som de selv samme partier har tilsluttet sig, men som Kristeligt Folkeparti ikke har tilsluttet sig.

Ellers er der da flere af pindene, specielt i det forslag til vedtagelse, som er udmærkede, idet vi på trods af de vide rammer, regeringen har givet sig selv og fået tilslutning til, fornemmer, at regeringen i lighed med Kristeligt Folkeparti vil arbejde for en smal regeringskonference. Vi finder, at det er afgørende, at det er regeringens forhandlingsposition, fordi Danmark ikke skal være et land, der ved at bringe en masse andre spørgsmål på dagsordenen under regeringsforhandlingerne kaster grus i maskineriet for de central- og østeuropæiske lande.

Kim Behnke (FRI):

Indledningsvis vil jeg gerne fra Frihed 2000 tilkendegive, at vi synes, det er overordentlig vigtigt, at det forhandlingsoplæg, som regeringen ønsker at bruge som grundlag for regeringskonferencen, er gjort til genstand for debat her i folketingssalen, at det ikke kun er noget, der finder sted i Europaudvalget.

Da vi så regeringens forhandlingsoplæg, var vores reaktion følgende: For det første synes vi, det er rigtigt af den danske regering, at man går efter så smal en løsning som overhovedet muligt, som det hedder inden for EU-sproget. Til gengæld mener vi, at der på et par punkter er mangler i forhandlingsoplægget.

Den første og væsentligste mangel er, at forhandlingsoplægget ikke indeholder et løfte til den danske befolkning om, at en ny traktat kommer til folkeafstemning i Danmark.

Det andet er så spørgsmålet om flertalsafgørelser. Eftersom vi i Frihed 2000 klart er unionsmodstandere, ja, så er det også vores opfattelse, at der ikke skal være flertalsafgørelser på flere

områder. Og vi mener rent faktisk, at den kurs, Danmark har valgt, nemlig hvor man lidt med skyklapper på håber på, at der bliver flertalsafgørelser på områder, hvor det vil være til fordel for Danmark, er en meget naiv indgang, særlig når man ser de forslag og de tanker og ideer, man gør sig i de andre europæiske hovedstæder.

Derfor kan Danmark blive bragt i den situation, at åbner man for flere flertalsafgørelser, ja, så kan der altså også blive flertalsafgørelse på områder, hvor Danmark kommer i mindretal, hvor Danmark ikke hører til blandt de progressive lande, men hvor vi tværtimod vil have os frabedt yderligere union. Og i de situationer kan der næppe være tvivl om, at hvis de andre lande i flertal afgør noget, som er Danmark inderligt imod, men som vi efterfølgende skal rette os efter, ja, så er der jo altså tale om, at der bliver afgivelse af suveræniteten fra dansk side.

Afgivelse af suveræniteten skal efter vores opfattelse altid godkendes i Danmark ved en folkeafstemning.

Vi har ikke noget imod, at der kommer flere lande med i i EU-samarbejdet, særlig ikke når det er europæiske lande. Der er lande, som er helt naturlige partnere i EU, og derfor er vores opfattelse, at de lande naturligvis skal med, når de vel at mærke politisk, økonomisk, demokratisk er modne til at komme med. Og dér må man jo sige, at alene det, at man har stillet lande i udsigt, at de kunne blive optaget i EU, jo har haft en meget gunstig udvikling på de pågældende lande, ikke mindst økonomisk.

Derfor skal vi naturligvis optage de lande på det tidspunkt, hvor de er klar til det. Og det skal være på et tidspunkt, hvor de individuelt er klar til det, og ikke på et tidspunkt, hvor det udløser gigantiske udgifter for de nuværende medlemslande som følge af, at forskellige former for strukturfonde osv. vil blive udtømt.

Tilbage til spørgsmålet om folkeafstemninger:

Da den daværende, skal man jo sige, socialdemokratiske ordfører, hr. Buksti udtalte, at en euro-afstemning i Danmark på et tidspunkt, hvor der ikke kunne opnås flertal, ville være landsforræderi, fik vi jo klart og tydeligt beskrevet, hvordan unionstilhængerne ser på det, nemlig at der kun skal være folkeafstemninger i Danmark, når man er sikker på et ja. Og følger man dagspressens meningsmålinger, er det jo også tydeligt, at kun på det tidspunkt, hvor

man er sikker på et ja, tør man holde en folkeafstemning.

Det går selvfølgelig ikke. Den danske befolkning skal have mulighed for at sige fra. Den skal have mulighed for at sige fra, hvis den Nicetraktat, eller hvad den nu kommer til at hedde, ikke er en traktat, den danske befolkning bryder sig om. Og det er ikke en afstemning for eller imod nye medlemslande, men en afstemning for eller imod afgivelse af mere suveræniteten.

Med hensyn til ændringerne i EU's institutioner er det vores opfattelse, at de naturligvis skal tilpasses. Vores opfattelse er, at det fortsat er Ministerrådet, der skal være omdrejningspunktet og ikke Kommissionen, og derfor er vi slet ikke så optaget af, om Danmark fortsat har en kommissær. Vi er langt mere optaget af, at kommissærerne repræsenterer synspunkter, der er til gavn for Europa, og derfor kan eksempelvis en konservativ englænder være langt mere til gavn for Europa end f.eks. en socialist fra Danmark.

Så er der spørgsmålet om de nye lande. Dér mener vi, at konferencen jo kommer til at skulle meddele de nye lande, at de kan blive bragt i Østrigs situation, og det vil sige, at de gammelkommunister i de forskellige østeuropæiske lande, der har taget navneforandring til socialdemokrater, skal jo have at vide, at de skal til eksamen i EU, og hvis ikke man bryder sig om det regeringsgrundlag, de har, eller deres sammensætning, ja, så kan de komme i Østrigs situation, altså at man blander sig i deres frie valg.

Jeg tror ikke, det er det, de lande forstår ved at være medlem af EU. Så derfor er det vores opfattelse, at vi med hensyn til de forslag, der er fremsat til vedtagelse, kan støtte forslaget fra Enhedslisten og kan støtte forslaget fra Dansk Folkeparti.

Udenrigsministeren (Niels Helveg Petersen):

Jeg vil gerne takke for en, som så ofte før, engageret diskussion om Europa.

Der er stillet et enkelt spørgsmål, som jeg selvfølgelig skal besvare. I øvrigt har jeg ikke til hensigt at forlænge debatten meget. Det er jo spørgsmål, vi kommer til at vende tilbage til i hele forløbet af regeringskonferencen mange gange her i salen og i Europaudvalget og i øvrigt i den almindelige diskussion i landet.

Hr. Kristian Thulesen Dahl spørger til Romano Prodis udtalelser om, at et angreb på et

land skulle være at betragte som et angreb på alle EU-lande.

Lad mig slå fast, at det ikke er et forslag, der er at finde i Kommissionens katalog over forslag, men vi ved jo godt fra diskussionen, at der er WEU-lande, herunder Italien, som har ønsket, at den gensidige garanti, som findes i WEU, skulle gælde for alle EU-lande. Det har de 10 WEU-lande ønsket sig, herunder Italien, som Prodi jo kommer fra.

Når denne diskussion har været oppe, har det vist sig at være helt umuligt at gennemføre. Der har været meget stor modstand imod det. Og lad mig gøre det fuldstændig klart, at vi fra dansk side er modstandere af en sådan udvidelse af den garanti, som findes i WEU-traktaten, til, at den skulle indbygges i EU-traktaten. Det er for det første ikke muligt, og det er for det andet ikke ønskeligt.

Og en enkelt lille bemærkning mere om det med de kvalificerede flertalsafgørelser og indflydelse:

Der er da en række områder, hvor Danmark har en klar interesse i, at et enkelt land ikke kan blokere for fremskridt. Og jeg ved, at fra Dansk Folkepartis side har man jo også ofte ytret sin store kærlighed til det indre marked.

Jamen hvordan blev det indre marked skabt? Det indre marked blev skabt, da vi overgik fra, at vi alle sammen skulle være enige, fra enstemmighedsprincippet, til at vi kunne træffe afgørelser om fjernelse af handelshindringer med kvalificeret flertal. Så kom der gang i sagerne, og det har klart været til fordel ikke mindst for et lille land som Danmark.

For os er det jo en kæmpe fordel at få åbnet de store landes markeder. De har sådan set mindre interesse i at få åbnet vores lille marked, men det hører jo med. Men vores interesse i at kunne afsætte på det tyske, det franske og det engelske marked er jo fundamental, og her er et fantastisk godt eksempel på, at vi ikke ville have nået de fordele i EU-samarbejdet, som vi har nået, hvis ikke vi havde haft muligheden for kvalificerede flertalsafgørelser. Det har givet os indflydelse, og det har bidraget til større velstand.

Og så synes jeg med hensyn til hele diskussionen om Tyrkiet, som flere har ført ihærdigt, at det afgørende her er, at pointen jo netop er, at vel er Tyrkiet kandidatland, men det står samtidig fast, at Tyrkiet ikke opfylder Københavnkriterierne. Tyrkiet opfylder ikke betingelserne for at kunne påbegynde forhandlinger om

medlemskab, og det er jo netop pointen i forholdet til Tyrkiet.

Lad mig så bare til sidst konstatere, at det er noget lidt nyt her i salen i forhold til hele forløbet forud for Amsterdam, at når det kommer til afgørelserne her i salen, er der meget ofte fire forskellige modstanderforslag at tage stilling til. Det er, som om den koordinering af standpunkterne og dagsordenerne, som fandt sted i lang tid mellem hr. Keld Albrechtsen og hr. Thulesen Dahl, er ophørt, og det har jeg ikke spor imod. Jeg noterer det, og jeg noterer det i øvrigt med glæde.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Ja, jeg skal ikke forsøge at fratage ministeren den glæde, men stille et andet spørgsmål:

Nu siger ministeren, at det var godt med flertalsafgørelser om det indre marked, og det kan man jo have sin mening om, men vil ministeren ikke erkende, at det i hvert fald er et vidtgående skridt at tage, at beføjelserne nu lægges væk fra Folketinget og over til Unionen ved flertalsafgørelser.

Og det må da være sådan, at hvis man gør det, skal befolkningen tage stilling til, om befolkningen synes, det er en god idé eller ej. For det er jo de helt grundlæggende spilleregler, vi her snakker om. Det er forfatningsmæssige spilleregler, vi snakker om, som simpelt hen vedrører magtens fordeling, som vedrører, hvordan demokratiet er skruet sammen. Og jeg kan simpelt hen ikke forstå, at man kan have det synspunkt, at det kan afgøres alene af Folketinget uden om befolkningen. Det er det altså ikke lykkedes ministeren at forklare mig endnu.

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Det er jo altid dejligt, når andre mennesker er i godt humør, og jeg glæder mig bestemt også over, at udenrigsministeren er i godt humør, og det fremmer jo i øvrigt hele Folketingets arbejde, at udenrigsministeren er i godt humør. Jeg havde nær sagt, hvis bare den ikkekoordinering af standpunkter, som jeg jo mener giver en meget klarere debat og friere debat om, hvad vi står for, også fandt sted på tilhængerside, så var vi nået langt. Der kan vi nemlig se, at man skal koordinere og man skal ensrette hinandens synspunkter, så man fremlægger et konkret budskab i stedet for at vise den mangfoldighed, man burde.

Må jeg så sige tak til udenrigsministeren for det ene af de to svar, jeg fik, nemlig om kommissionsformandens pressemøde i Riga.

Og så bare en enkelt kommentar om det med flertalsafgørelser: Jeg synes jo, at det, der er den afgørende forskel mellem udenrigsministerens måde at tænke på det her på og så vores, er, at udenrigsministeren bruger betegnelsen, at det jo ikke er rigtigt, at ét land kan bremse for fremskridtet, og derfor skal der være flertalsafgørelser.

Det vil altså sige, at hvor det er nødvendigt at stemme nogle lande ned for at få noget igenem, så skal man kunne gøre det. Altså det er ikke nødvendigvis fremskridt i vores ører. Der kan da lige så godt være, at man antaster nogle landes ret til selvstændighed på nogle områder, vi ikke bryder os om.

Vi kunne godt være tilhængere af kvalificerede flertalsafgørelser, hvis det var inden for et afgrænset område. Det, vi ikke er tilhængere af, og det, vi opponerer imod, er, at man bruger flertalsafgørelser inden for stadig flere områder og dermed på stadig flere områder ønsker at centralisere og ensrette.

Udenrigsministeren (Niels Helveg Petersen):

Til hr. Keld Albrechtsen:

Vores demokrati bygger på vores grundlov. Vores grundlov er ganske præcis på det her punkt. Hvor der er tale om at overlade beføjelser, der tilkommer rigets myndigheder, til mellemfolkelige organisationer, træder særlige regler i kraft. Tager vi den særlige regel i grundlovens § 20, så kan man vedtage en sådan overladelse af beføjelser enten med enkelt flertal her i salen plus efterfølgende folkeafstemning, der giver et positivt resultat, eller med fem sjettedele flertal her i salen.

Vi har med andre ord fået en klar, tydelig retningslinje for, hvordan vi her i landet skruer vores demokrati sammen. Derfor er det afgørende i den her diskussion: Overlader man flere beføjelser, fordi man overgår til et kvalificeret flertal? Og svaret er nej.

Det er ikke i sig selv at overlade flere beføjelser, fordi man overgår til kvalificeret flertal, og det er den afgørende diskussion mellem os. Jeg forstår hr. Keld Albrechtsen sådan, at han mener, at øget anvendelse af kvalificeret flertal i sig selv er at overlade flere beføjelser. Det er det ikke efter min opfattelse, og det er det ikke i den statsretlige teori.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg tror, ministeren får uhyggeligt svært ved at forklare nogen som helst uden for en snæver kreds af forfatningsjurister, at det ikke er et grundlæggende demokratisk spørgsmål at tage stilling til, om magten skal flyttes væk fra Folketinget og lægges over i Unionen med flertalsafgørelser. Jeg tror, at alle bortset fra en snæver kreds af jurister vil kunne se, at det er et centralt punkt i demokratiet, man dér tager stilling til.

Og så må jeg jo bare konstatere, at ministeren åbenbart finder, at det, vi sagde ja til i 1986 – det gjorde både ministeren og jeg, som jeg husker forløbet – nemlig en vejledende folkeafstemning om EF-pakken, der også handlede om flertalsafgørelser, åbenbart var en demokratisk ukorrekt fremgangsmåde, som ministeren nu har fortrudt. Ministeren mener åbenbart nu, at det, vi gjorde i 1986, var forkert, at det ikke var efter grundloven, og at det ikke var demokratisk.

Sådan må jeg konstatere: Ministeren har fortrudt det, der skete dengang.

Jeg har ikke fortrudt det. Jeg kan sige, at jeg var stolt af, at jeg var med til at indføre den tradition, at vi holder folkeafstemninger om den slags ting. Det er beklageligt, at andre i dag løber fra det.

Hermed sluttede forhandlingen.

Første næstformand (Ole Løvig Simonsen):

Afstemning om de fremsendte forslag til vedtagelse vil som nævnt finde sted torsdag den 24. februar.

Den sidste sag på dagsordenen var:

3) Forespørgsel nr. F 23:

Forespørgsel til statsministeren:

»Hvad kan statsministeren oplyse om den fremtidige anvendelse af miljøgarantien i Traktatens artikel 95 EF?«

Af Keld Albrechtsen (EL) og Søren Kolstrup (EL).

(Forespørgslen anmeldt 28/10 99. Fremme af forespørgslen vedtaget 3/11 99).